

NEUE AUSTRÜSTUNG FÜR POLNISCHE FEUERWEHRMÄNNER!

Am 8. November 2004 fand in Wrocław eine feierliche Veranstaltung anlässlich des Abschlusses des polnisch-sächsischen Phare CBC-Projektes "Ankauf der Ausrüstung für die Feuerwehr" statt. Der Projektwert betrug 3,3 Mio. Euro.

Erstmals hat im Jahr 2003 die Ausrüstung der Staatlichen Feuerwehr in Jelenia Góra inkl. der Geräte einen Wert von ca. 600.000 Euro erreicht. Darunter sind auch 6 spezielle Fahrzeuge für Einsätze in Berggebieten. Die 2. Etappe des Vorhabens, die am 8. November endete, umfasste Ausrüstungen von Feu-

NOVÉ VYBAVENÍ PRO POLSKÉ HASIČE!

8. listopadu 2004 se konala ve Wroclavi slavnostní akce při příležitosti ukončení polsko-saského projektu podpořeného z PHARE CBC "Nákup vybavení pro hasiče". Výše podpory činila 3,3 mil EUR.

Nejprve byl v roce 2003 vybaven přístrojů v hodnotě ca. 600.000 EUR Státní hasičský sbor z Jelení Hory, který získal 6 speciálních vozidel pro zásahy v horských oblastech. Druhá etapa projektu, která byla ukončena 8. listopadu, zahrnovala vybavení hasičských velitelství v okresech Zgorzelec, Lubań, Bolesławiec, Lwówek Śląski za 2,7 mil EUR. Za zajištění vlastního podílu je nutné poděkovat ministerstvu vnitra, Fondu životního prostředí a pojišťovací firmě PZU.

Během slavnostní akce ve Wroclavi byly vyznamenány ty osoby, které k realizaci záměru přispěly. Je důležité připomenout, že tento nápad vznikl během polsko-českých hasičských cvičení v Krkonoších, která zorganizovala polská obec Podgórzyn se svými českými partnery – městy Jilemnice a Špindlerův Mlýn a dobrovolnými hasiči z Podgórzyna. Velký podíl na umožnění a realizaci projektu měl náš Euroregion, a proto byl vyznamenán polským ministrem vnitra, Ryszardem Kaliszem. Mimoto dostali vyznamenání i předsedové Euroregionu, p. G. Vallentin, p. P. Skokan a p. M. Turkiewicz. Tato ocenění a vyznamenání jim byla udělena náměstkem ministra vnitra, panem Pawłem Dakowskim a Dolnoślzským Wojvodou, panem Stanisławem Łopatowskim.

NOWY SPRZĘT DLA POLSKICH STRAŻAKÓW!

W dniu 8 listopada we Wrocławiu odbyła się miła uroczystość zakończenia projektu PHARE CBC, dotyczącego zakupu sprzętu dla straży pożarnej.

Projekt ten o łącznej wartości 3,3 mln Euro realizowany był ze środków puli Polska-Niemcy. Składał się z 2 etapów: pierwszym było zrealizowane w roku 2003 dosprzętowanie Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze, gdzie zakupiono urządzenia za 600 tys. Euro, w tym 6 samochodów do działań w warunkach górskich. Drugim etapem było zakończone właśnie 8 listopada br. przed-

erwehr-Kommandanturen in den Kreisen: Zgorzelec, Lubań, Bolesławiec, Lwówek Śląski für insgesamt 2,7 Mio. Euro. Bei der Finanzierung des Eigenanteils kann dem Engagement des Innenministeriums, des Umweltfonds und auch der Versicherungsfirma PZU gedankt werden.

Während der feierlichen Veranstaltung in Wrocław sind Personen ausgezeichnet worden, die zur Realisierung des Vorhabens beigetragen haben. Erinnert sei daran, diese Idee ist während der polnisch-tschechischen Feuerwehrcübungen im Riesengebirge, die durch die polnische Gemeinde Podgórzyn mit ihren tschechischen Partnern – Jilemnice und Špindlerův Mlýn und die Freiwillige Feuerwehr aus Podgórzyn organisiert wurde, entstanden.

Sehr großen Anteil in der Ermöglichung und Realisierung des Vorhabens hat unsere Euroregion und wurde daher vom polnischen Innenminister, Ryszard Kalisz, ausgezeichnet.

Zusätzlich sind die drei Präsidenten der Euroregion, Herr G. Vallentin, Herr P. Skokan und Herr M. Turkiewicz mit Medaillen prämiert worden. Diese Preise und Auszeichnungen wurden durch den Vizeminister des Innern, Herrn Paweł Dakowski, und den Niederschlesischen Wojewoden, Herrn Stanisław Łopatowski, ausgehändigt.

sięwzięcie obejmujące samochody dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Zgorzelcu, Lubaniu, Bolesławcu, Lwówku Śląskim za 2,7 mln Euro. Ważne dla finansowania tzw. wkładu własnego stało się zaangażowanie kilku podmiotów, w tym m.in. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Funduszu Ochrony Środowiska, a także firmy ubezpieczeniowej PZU.

Na uroczystości we Wrocławiu wyróżniono podmioty i osoby, które przyczyniły się do realizacji tego przedsięwzięcia. Należy bowiem przypomnieć, że idea powstała w czasie polsko-czeskich ćwiczeń pożarniczych w Karkonoszach w roku 2001 zorganizowanych przez gminę Podgórzyn (z czeskiej strony partnerami byli: Jilemnice i Špindlerův

Mlýn) oraz Ochotniczą Straż Pożarną w Podgórzynie.

Udział w zatwierdzeniu i realizacji projektu ma Euroregion Nisa i z tego powodu polski Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Ryszard Kalisz specjalnymi dyplomami, za trud włożony w poprawę stanu bezpieczeństwa terenów przygranicznych wyróżnił polską, czeską i niemiecką stronę Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Dodatkowo medalami nagrodzono m.in. trzech prezydentów ERN: G. Vallentina, P. Skokana i M. Turkiewicza. Nagrody i wyróżnienia wręczał Paweł Dakowski – Wiceminister MSWiA oraz Stanisław Łopatowski – Wojewoda Dolnośląski.

NEUE STRUKTUREN IN DER KOMMUNALGEMEINSCHAFT EUROREGION NEISSE e.V.

Mit Jahresbeginn 2005 gibt es für den deutschen Teil der EUROREGION einige wesentliche Neuerungen. Für die Geschlossenheit in der Region sehr zu beachten, der Landkreis Kamenz ist nach einigen Jahren der Abstinenz wieder Mitglied der Kommunalgemeinschaft.

Diesen Umstand würdigend wurde der Vorstand neu geordnet, die Landrätin des Landkreises Kamenz, Frau Petra Kockert und der Landrat des Niederschlesischen Oberlausitzkreises, Herr Bernd Lange, wurden neben dem amtierenden Vorstandsvorsitzenden und Präsidenten der KG ERN, Herrn Landrat Günter Vallentin (Landkreis Löbau-Zittau), und dem amtierenden stellvertretenden Vorstandsvorsitzenden, Herrn Landrat Michael

Harig (Landkreis Bautzen), und dem Geschäftsführer der KG ERN, Herrn Gerhard Watterott, neue Vorstandsmitglieder.

Auch der EU-Erweiterung und den damit verbundenen Änderungen der Förderpraxis in der Euroregion wurde Rechnung getragen.

Für die Bewertung von INTERREG III A-Großprojekten wurden die Mitglieder der grenzüberschreitend arbeitenden Euroregionalen Kommissionen Humanressourcen und Economy und für die Bewilligung von INTERREG III A-Kleinprojekten die Mitglieder der Euroregionalen Kommission Small Fund aus den Reihen der Mitgliederversammlung durch den neuen Vorstand nominiert.

Dies waren neben dem Haushaltsbeschluss für 2005 die wesentlichsten Inhalte der Mit-

gliederversammlung kurz vor dem Jahreswechsel, am 17.12.2004 in Hoyerswerda.

Frau Ländrätin Petra Kockert
und Herr Landrat Bernd Lange

NOVÉ STRUKTURY V KOMUNÁLNÍM SDRUŽENÍ EUROREGION NEISSE e.V.

S počátkem roku 2005 došlo v německé části Euroregionu k některým podstatným změnám. Pro kompaktnost regionu je velmi důležité, že se stal po několika letech nečlenství členem komunálního sdružení opět okres Kamenz.

Na základě této skutečnosti bylo znovu zvoleno předsednictvo. Novými členy se vedle úřa-

dujícího předsedy a prezidenta komunálního sdružení, pana přednosty Güntera Vallentina (okres Löbau-Zittau) a úřadujícího místopředsedy, pana přednosty Michaela Hariga (okres Bautzen) a jednatele, pana Gerharda Watterotta, stala přednostka okresu Kamenz, paní Petra Kockert, a přednostka okresu Dolní Slezsko-Horní Lužice, pan Bernd Lange. Tím bylo také přihlédnuto k faktu rozšíření EU a s ním spojeným změnám využívání podpůrných prostředků z EU.

Pro hodnocení velkých projektů v rámci INTERREGU III A byli novým předsednictvem z řad členů Valné hromady jmenováni členové přeshraničně fungujících euroregionálních komisí Lidské zdroje a Hospodářství a pro schvalování malých projektů členové euroregionálních komisí pro Fond malých projektů. To byla vedle schválení hospodaření na rok 2005 nejdůležitější témata Valné hromady krátce před koncem roku, 17.12.2004 v Hoyerswerdě.

NOWE STRUKTURY W STOWARZYSZENIU "KOMUNALNA WSPÓLNOTA EUROREGION NEISSE"

Z początkiem roku 2005 w niemieckiej części EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSZA następuje kilka istotnych zmian. Dla požądanej zwartości w regionie cieszy to, że powiat ziemski Kamenz po kilku latach absencji znów jest członkiem Komunalnej Wspólnoty. Dla uhonorowania tej okoliczności Zarząd został na nowo zorganizowany, starostka powiatu Kamenz, Pani Kockert i landrat powiatu Dolnośląsko-Górnołużyckiego, Pan Lange zostali, obok urzędującego przewodniczącego Zarządu i prezidenta KG ERN, Pana Güntera Vallentina (powiat Löbau-Zittau), urzędującego zastępcy przewodniczącego, Pana landrata Hariga (powiat Budziszyn) oraz dyrektora KG ERN, Pana Gerharda Watterotta, nowymi członkami Zarządu. Pod

uwagę wzięto także rozszerzenie UE i związane z nim modyfikacje w praktyce dofinansowywania w Euroregionie.

Dla oceniania dużych projektów aplikujących do INTERREG III A przez nowy Zarząd nominowani zostali z grona Ogólnego Zgromadzenia Członków członkowie transgranicznie pracujących Euroregionalnych Komisji d/s Zasobów Ludzkich i Ekonomii a dla kwalifikowania malych projektów INTERREG III A – członkowie Euroregionalnej Komisji "Small Fund".

Obok uchwały budżetowej na rok 2005 były to najważniejsze treści debaty na Ogólnym Zgromadzeniu Członkowskim, na krótko przed zakończeniem roku, w dniu 17.12.2004 r. w Hoyerswerdzie.

INHALT/OBSAH/TREŠĆ

NEUE AUSTRÜSTUNG FÜR POLNISCHE FEUERWEHRMÄNNER! NOVÉ VYBAVENÍ PRO POLSKÉ HASIČE! NOWY SPRZĘT DLA POLSKICH STRAŻAKÓW!	1
EUROREGION – INTERNES/ Z EUROREGIONU/ O EUROREGIONIE	2
PROJEKTFÖRDERUNGEN/ FONDY/ FUNDUSZE	4
PROJEKTE IM BLICKFELD/ REALIZOVANÉ PROJEKTY/ PROJEKTY W REALIZACJI	10
VON EXPERTEN BERICHTET/ Z PRACOVNÍCH SKUPIN/ OD NASZYCH EKSPERTÓW	15
AKTUELLES/ AKTUALITY/ AKTUALNOŚCI	22
PUBLIKATIONEN/ PUBLIKACE/ PUBLIKACJE	24
AUSFLUGSTIPPS/ TIPY NA VÝLETY/ PROPONUJEMY WYCIECZKI	25

IMPRESSUM

Herausgeber/Vydavatel/Wydawca:
Geschäftsstellen der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Sekretariaty Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
Sekretariaty Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
Internet: www.neisse-nisa-nysa.org
Layout/Druck: grafische werkstätten zittau gmbh

"DIESES PROJEKT WIRD KOFINANZIERT VON DER EUROPÄISCHEN UNION UND DEM FREISTAAT SACHSEN AUS DEM KLEINPROJEKTEFONDS FÜR DIE EUROREGION NEISSE" / TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EU A SVOBODNÝM STÁTEM SASKO Z FONDU MALÝCH PROJEKTŮ INTERREG III A PRO EUROREGION NEISSE / TEN PROJEKT ZOSTAŁ DOFINANSOWANY PRZEZ U.E. I WOLNE PAŃSTWO SAKSONII Z FUNDUSZU MALÝCH PROJEKTÓW INTERREG III A DLA EUROREGIONU NEISSE.

DER WEG DER EUROREGION ZU EINEM RECHTSSUBJEKT

Der Rat der Euroregion hat sich auf der ersten Sitzung nach der EU-Erweiterung auf dem Schloss Lemberk im letzten Jahr neue Ziele gestellt. Während sich die Euroregion in der Vergangenheit auf die Lösung akuter grenzüberschreitender Probleme, auf das Suchen geeigneter Strukturen für die Zusammenarbeit und die Bildung von Kontakten für den Informationsaustausch konzentrierte, ist nun die Zeit gekommen, die Zusammenarbeit auf ein qualitativ höheres Niveau zu bringen. Dies soll erreicht werden durch die Bildung eines gemeinsamen Rechtssubjektes.

Gegenwärtig wird im EU-Rat und im Europäischen Parlament der Verordnungsentwurf zur Bildung einer europäischen Vereinigung für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit behandelt. Diese Verordnung wird als eine legislative Grundlage für die Entstehung spezieller Vereinigungen dienen, in denen nach dem ursprünglichen Entwurf der Kommission insbesondere die regionalen und lokalen

Organe (d. h. Mitglieder der Euroregion) die Hauptrolle spielen sollen. Diese Vereinigungen werden über ihre eigene Rechtssubjektivität verfügen und können *„entweder mit der Abwicklung der durch EG kofinanzierte Programme (vor allem aus den Strukturfonds) für grenzüberschreitende Zusammenarbeit oder der Durchführung anderer Tätigkeiten der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit mit dem EG-Zuschuss oder ohne ihn beauftragt werden“*. Die Euroregion könnte damit eine noch größere Rolle in der Abwicklung der EU-Förderprogramme nach 2007 spielen.

Die Euroregion hat drei Ziele: 1) die Bestätigung der Verordnung in der Form zu beeinflussen, dass sie für die Euroregion gerecht ist, 2) sich möglichst früh auf die Gründung der Vereinigung für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit vorzubereiten, 3) eine Unterstützung für ihre führende Rolle in der Entwicklung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit und der Abwicklung der

europäischen Programme auf der lokalen, regionalen, nationalen und europäischen Ebene zu gewinnen.

Es ist ein Projektantrag in INTERREG III A eingereicht worden, aus der ein Teil der Kosten, die mit dem Erwerb der Rechtssubjektivität verbunden sind (juristische Analyse, Fachseminare, Öffentlichkeitsarbeit), gedeckt werden könnte. In diesem Jahr wird das nächste Treffen der euroregionalen Spitzenpolitiker – der so genannte E.KONVENT – stattfinden, der sich diesem Thema widmen soll. Im Februar haben die Euroregion zwei Mitglieder des Europäischen Parlaments (Abb.: die polnische Abgeordnete Frau Geringer d'Oedenberg und der tschechische Abgeordnete Herr Kohlíček) besucht. Außer den Kulturprojekten hat man kurz auch das Bestreben der Euroregion, ein Rechtssubjekt zu werden, diskutiert. Beide Mitglieder des EP haben der Euroregion ihre Unterstützung zugesagt.

CESTA K PRÁVNÍ SUBJEKTIVITĚ EUROREGIONU

Euroregion si na prvním zasedání Společné rady po rozšíření EU vloni na Lemberku stanovil nové cíle. Zatímco v minulosti se Euroregion soustředoval na řešení akutních přeshraničních problémů, nacházení vhodných struktur spolupráce a vytváření vazeb pro výměnu informací, nyní nadešel čas povznést spolupráci na vyšší kvalitativní úroveň tím, že bude vytvořen společný právní subjekt.

V současné době se v Radě EU a Evropském parlamentu projednává návrh nařízení o evropském sdružení pro přeshraniční spolupráci. To poskytne legislativní základ pro vznik speciálních sdružení, ve kterých mají podle původního návrhu komise hrát hlavní roli zejména regionální a místní orgány (tedy stávající členové Euroregionu). Tato sdružení budou mít vlastní právní subjektivitu a může jim *„být svěřeno buď provádění programů přeshraniční spolupráce spolufinancovaných Společností, zejména strukturálními fondy,*

nebo provádění jakýchkoli jiných činností přeshraniční spolupráce s finančním příspěvkem Společností nebo bez něho“. Euroregion by tak mohl hrát ještě významnější roli v implementaci podpůrných programů EU od roku 2007.

Cíle euroregionu jsou tři: zaprvé - snažit se ovlivnit přijetí nařízení v takové podobě, aby bylo pro euroregiony co nejvíce vyhovující, zadruhé – připravit se co nejdříve na založení sdružení pro přeshraniční spolupráci a zatřetí – získat podporu pro svoji vedoucí úlohu v rozvoji přeshraniční spolupráce a implementaci evropských programů na místní, regionální, národní i evropské úrovni.

Byla zpracována žádost do INTERREGu, díky které bude možné částečně pokrýt náklady spojené se získáním právní subjektivitu (právní analýzy, odborné semináře, publicita, ...). V tomto roce bude zorganizováno další setkání předních euroregionálních politiků tzv.

E.KONVENT, který bude věnován tomuto tématu. V únoru také navštívili Euroregion dva členové Evropského parlamentu (polská poslankyně paní Geringer d'Oedenberg a poslanec zvolený za Českou republiku - pan Kohlíček). Kromě kulturních projektů se také krátce jednalo o snaze euroregionu získat právní subjektivitu. Oba členové EP přislíbili podporu Euroregionu.

DROGA EUROREGIONU KU PODMIOTOWOŚCI PRAWNEJ

Rada Euroregionu w ubiegłym roku, na swoim pierwszym posiedzeniu po poszerzeniu UE postawiła sobie nowe cele. Podczas gdy w przeszłości Euroregion koncentrował się na rozwiązywaniu najpilniejszych problemów transgranicznych, na poszukiwaniu odpowiednich struktur współpracy oraz kształtowaniu kontaktów dla wymiany informacji, teraz nadszedł czas, by tę współpracę podnieść na jakościowo wyższy poziom. Powinno to być osiągnięte poprzez utworzenie wspólnego podmiotu mającego osobowość prawną.

Obecnie w Radzie UE i w Parlamencie Europejskim trwają prace nad projektem dyrektywy w sprawie współpracy ponad graniczej. Dyrektywa ta będzie służyła jako podstawa legislacyjna dla powstawania specjalnych zjednoczeń, w których zgodnie z pierwotnym projektem Komisji główną rolę powinny odgrywać zwłaszcza organy regionalne i lokalne (t.j. podmioty członkowskie Euro-

regionu). Zjednoczenia te będą dysponowały podmiotowością prawną i *„mogą być im powierzone: albo prowadzenie programów na rzecz współpracy transgranicznej, dofinansowanych przez Wspólnotę (przede wszystkim z funduszy strukturalnych) lub też prowadzenie innych działań w ramach współpracy transgranicznej, z dofinansowaniem Wspólnoty lub bez niego“*.

Dzięki temu Euroregion mógłby odgrywać jeszcze większą rolę w prowadzeniu programów wspierających UE po roku 2007.

ERN ma teraz trzy cele: 1) wpłynąć na zatwierdzenie dyrektywy w takiej formie, która będzie najkorzystniejsza dla Euroregionu, 2) możliwie wcześniej przygotować się do utworzenia zjednoczenia na rzecz współpracy transgranicznej, 3) pozyskać poparcie dla swojej wiodącej roli w rozwijaniu współpracy ponad graniczej oraz prowadzeniu programów europejskich na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

Do funduszu INTERREG III A złożona została aplikacja projektu, z którego można byłoby pokryć część kosztów związanych z uzyskaniem podmiotowości prawnej (analiza prawna, seminaria specjalistyczne, praca na rzecz opinii publicznej).

W tym roku odbędzie się następnie spotkanie euroregionalnego szczytu politycznego – tzw. E-KONWENTU, które ma być poświęcone temu tematowi. W lutym odwiedzi Euroregion dwoje członków Parlamentu Europejskiego (polska deputowana Pani Geringer d'Oedenberg i deputowany czeski Pan Kohlíček). Poza projektami z dziedziny kultury dyskutowano także pokrótce o dążeniu Euroregionu do stania się podmiotem prawnym. Obydwoje członkowie Parlamentu Europejskiego obiecali Euroregionowi swoje poparcie.

AUSWERTUNG RLA SN-CZ 23.11.2004

Die Mitglieder des Lenkungsausschusses INTERREG III A Freistaat Sachsen – Tschechische Republik haben in ihrer Sitzung, die am 23. November 2004 in Dresden stattfand, insgesamt 20 sächsisch-tschechische Projekte und davon 7 für das Gebiet der Euroregion zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit bestätigt.

Damit werden rund 3,8 Millionen Euro EU-Mittel im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A Freistaat Sachsen – Tschechische Republik umgesetzt. Die Gesamtkosten der 20 Vorhaben belaufen sich auf rund 6,3 Millionen Euro.

Für die Euroregion gab es Förderungen für folgende Projekte bei einer Förderhöhe von 1,79 Mio. Euro und einem Gesamtkostenvolumen von 2,5 Mio. Euro:

- Im Bereich Tourismus wurde der Förderung des Projektes der Stadt Zittau zur Sanierung der "Straße zum Töpfer" als Abschnitt eines grenzüberschreitenden Wanderweges in Oybin zugestimmt.
- Im Bereich Andere Infrastruktur fand das Projekt des Staatlichen Museums für Naturkunde Görlitz "Eine Bibliothek überschrei-

ten Grenzen" die Zustimmung der Mitglieder des Lenkungsausschusses. Der wissenschaftliche Bestand der Bibliothek des Museums wird in die polnische, tschechische und englische Sprache übersetzt und im Internet recherchierbar gemacht.

- Im Bereich Umwelt konnte ein grenzüberschreitendes Projekt bestätigt werden. In der Gemeinde Sohland an der Spree wird ein Schmutzwasserkanal im Ortsteil Ellersdorf errichtet.
- Im Bereich Ländliche Entwicklung werden zwei grenzüberschreitende Projekte eine Förderung im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A erhalten. In der Gemeinde Bertsdorf-Hörnitz wird ein Projekt zur Umnutzung eines ehemaligen Kinosals zu einem Dorfgemeinschaftshaus als Begegnungsstätte in der Umgebungslandschaft realisiert. Eine Förderung erhält zudem der Verein Holzhaus Bautzen e.V. für die Sanierung eines denkmalgeschützten Umgebungslandhauses in Obergerig und dessen Nutzung für Ausstellun-

gen und Workshops zu den Themen Handwerk und Umgebungslandschaft.

- Im Bereich Soziokulturelle Entwicklung wurde der Förderung von einem Projekt zugestimmt. Im Kurort Jonsdorf wird ein grenzüberschreitendes Projekt "Schkola – praktisch bilden im Fach Nachbarschaft und Sprache" umgesetzt, an dem mehr als 90 Schüler der Klassen 7 bis 9 beteiligt sein werden. Das Projekt wird vom Verein Freier Schulträgerverein e.V. durchgeführt.
- Im Bereich Sicherheit erhält ein grenzüberschreitendes Projekt eine Förderung. Im Rahmen des bestätigten Projektes der Gemeinde Jonsdorf zur grenzüberschreitenden Waldbrandbekämpfung im Zittauer Gebirge werden gemeinsame Schulungen und Einsatzübungen umgesetzt.

In dieser Beratung des RLA ist auch das erste tschechisch-sächsische Projekt der Euroregion bewilligt worden, und zwar im Rahmen der Maßnahme Ländliche Entwicklung. Das Projekt heißt "Erziehung zur gesunden Ernährung und dem gesunden Lebensstil der Kinder und Jugendlichen in der Euroregion" und sein Träger ist der Verein Ländlicher Raum aus Liberec.

HODNOCENÍ RŘV SASKO-ČR 23.11.2004

Členové Regionálního řídicího výboru INTERREG III A Svobodný stát Sasko-Česká republika schválili na svém zasedání, které se konalo 23. listopadu 2004 v Drážďanech, celkem 20 sasko-českých projektů, z toho 7 z území našeho Euroregionu, podporujících přeshraniční spolupráci. Tak bylo využito ca. 3,8 mil. EUR evropských prostředků v rámci Iniciativy Společenství INTERREG III A Svobodný stát Sasko-Česká republika. Celkové náklady oněch 20 projektů činí okolo 6,3 mil. EUR. Z území našeho Euroregionu získaly podporu 1,79 mil. EUR (celkové náklady jsou 2,5 mil. EUR) následující projekty:

- V opatření Cestovní ruch byl podpořen projekt města Žitava na rekonstrukci silnice na Töpfer jako části přeshraniční stezky v Oybině.
- V opatření Ostatní infrastruktura získal podporu členů Řídicího výboru projekt Státního přírodovědeckého muzea v Görlitz "Knihovna překračuje hranice". V rámci projektu bude vědecký fondus muzejní knihovny

přeložen do polštiny, češtiny a angličtiny a zanesen do internetové databáze.

- V opatření Životní prostředí byl schválen jeden přeshraniční projekt. V obci Sohland na Spřevě bude v místní části Ellersdorf vybudována splašková stoka.
- V opatření Rozvoj venkova získají podporu v rámci Iniciativy Společenství INTERREG III A dva přeshraniční projekty. V obci Bertsdorf-Hörnitz bude realizován projekt na změnu využití bývalého kinosálu na obecní společenský dům jako setkávací místo v krajinně podstávkových domů. Prostředky získá také spolek Holzhaus Bautzen e.V. na opravu památkově chráněného podstávkového domu v Obergerigu a jeho

využívání pro výstavy a workshopy na téma řemeslo a krajina podstávkových domů.

- V opatření Sociokulturní rozvoj byla podpora přislíbena jednomu projektu. V lázeňském městečku Jonsdorf se bude realizovat přeshraniční projekt "Schkola – praktické vzdělání v oboru Sousedství a jazyk", kterého se zúčastní více než 90 žáků 7-9. tříd. Projekt bude realizovat Svobodný svaz zřizovatelů škol e.V.
- V opatření Bezpečnost získá podporu také jeden přeshraniční projekt. V rámci tohoto schváleného projektu obce Jonsdorf k přeshraniční prevenci lesních požárů v Žitavských horách se uskuteční společná školení a cvičení.

Na tomto jednání RŘV byl schválen také první česko-saský projekt z našeho Euroregionu, a sice v rámci opatření Rozvoj venkova. Projekt se nazývá Výchova ke zdravé výživě a zdravému životnímu stylu dětí a mládeže v Euroregionu Nisa a jeho nositelem je Venkovský prostor o.p.s. z Liberce.

OCENA REGIONALNEGO KOMITETU STERUJĄCEGO SAKSONIA-CZECHY, 23.11.2004

W dniu 23. listopada 2004 r. w Dreźnie, członkowie Komitetu Sterującego INTERREG III A Saksonia-Czechy, zatwierdzili do dofinansowania ogółem 20 projektów saksońskich, w tym 7 z terenów Euroregionu. Tym samym

wykorzystane zostanie około 3,8 mln ze środków unijnych w ramach inicjatywy INTERREG III A Saksonia – Czechy. Koszty całkowite tych 20 przedsięwzięć sumują się do ok. 6,3 mln. Dla Euroregionu są to granty dla następujących projektów, przy łącznej sumie dofinansowania 1,79 mln i pełnej wartości nakładów – 2,5 mln:

- W dziedzinie turystyki zaakceptowano wsparcie dla projektu Miasta Żitawy/Zittau na rzecz sanacji "Ulicy pod Garncazem", jako odcinka ponad granicznego szlaku wędrówkowego w kurorcie Oybin.
- W dziedzinie "pozostała infrastruktura" z uznaniem członków Komitetu Sterującego spotkał się projekt Muzeum Przyrodni-

czego w Görlitz p/t "Bibliotheka przekracza granice". Zbiór naukowy biblioteki muzealnej zostanie przetłumaczony na języki polski, czeski i angielski i dostosowany do korzystania przez internet.

- W dziedzinie ochrony środowiska zatwierdzono jeden projekt transgraniczny. W gminie Sohland nad Sprewą zostanie wykonany kanał brudnej wody w dzielnicy Ellersdorf.
- W dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich wsparcie INTERREGU III A otrzymają dwa projekty. W gminie Bertsdorf-Hörnitz zreali-

zowane będzie projekt zmiany funkcji dawnej sali kinowej na wiejskie centrum społeczne jako miejsce spotkań w tzw. krainie domów przystupowych. Do tego wsparcie otrzyma Stowarzyszenie Domu Drewnianego z Budziszyna na sanację objętego ochroną konserwatorską domu przystupowego w Obergurig i wykorzystanie go na wystawy i zajęcia warsztatowe na tematy związane z rzemiosłem i krajo-
• W dziedzinie rozwoju socjalno-kulturowego zaakceptowano wsparcie dla jednego pro-

jektu. W kurorcie Jonsdorf przeprowadzony zostanie projekt "Schkola – kształcić praktycznie w przedmiocie "sąsiedztwo a język", w którym udział weźmie ponad 90 uczniów klas od 7. do 9. Projekt zrealizuje Wolne Stowarzyszenie Patronatu Szkolnego.

- W dziedzinie bezpieczeństwa zaakceptowano jeden projekt transgraniczny. W ramach zatwierzonego projektu gminy Jonsdorf, mającego za cel ponad graniczne zwalczanie pożarów leśnych w Górach Żytawskich przeprowadzone będą szkolenia oraz akcje ćwiczebne.

AUSWERTUNG RLA SN-WNS 30.11.04

Die Mitglieder des Lenkungsausschusses INTERREG III A Freistaat Sachsen – Republik Polen (Woiwodschaft Niederschlesien) haben in ihrer Sitzung, die am 30. November 2004 in Dresden stattfand, insgesamt fünf sächsisch-polnische Projekte zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit bestätigt. Damit werden rund 8,0 Millionen Euro EU-Mittel im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A Freistaat Sachsen – Republik Polen (Woiwodschaft Niederschlesien) umgesetzt. Die Gesamtkosten der fünf Vorhaben belaufen sich auf rund 14,1 Millionen Euro.

- Im Bereich Umwelt wurde der Förderung des Neubaus eines Hochwasserrückhaltebeckens in Rennersdorf zur Verbesserung des grenzüberschreitenden Hochwasserschutzes entlang der Pließnitz und der Lausitzer Neiße auf deutscher und polnischer Seite zugestimmt. Das Projekt wird von der Landestalsperrenverwaltung des Freistaates Sachsen umgesetzt.
- Im Bereich Ländliche Entwicklung konnte ein grenzüberschreitendes Projekt bestätigt werden. So wird die Gemeinde Neißeaue für die Anlagenerweiterung des Abwasserableitungssystems finanziell unterstützt. Die Anlagenerweiterung dient der umweltverträglichen Abwasserbehandlung durch die Kläranlage im polnischen Piensku.
- Im Bereich Bildung, Qualifizierung und Beschäftigung wird die Qualifizierung zu Gästeführer/-innen in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa vom Bildungszentrum der Industrie- und Handelskammer Dresden mit INTERREG III A-Mitteln unterstützt.
- Im Bereich Soziokulturelle Entwicklung erhalten zwei grenzüberschreitende Projekte eine Förderung. Der Verein Begegnungszentrum im Dreieck e.V. wird das Projekt "Lanterna futuri – Netzwerk Lernkulturen" umsetzen. Das Projekt beinhaltet die Erarbeitung von Methoden zur Verbesserung grenzübergreifender Bildungsangebote auf dem schulischen und außerschulischen Sektor. Eine Förderung im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A erhält zudem das Zentrum zur Entwicklung und Erforschung pädagogischer Berufspraxis (ZpB) an der Universität Leipzig für das Projekt "Trinationale Hei-

mat im Europa der Regionen" zur Intensivierung der trilateralen Zusammenarbeit

HODNOCENÍ RŘV SASKO-POLSKO 30.11.04

Členové Regionálního řídicího výboru INTERREG III A Svobodný stát Sasko-Polsko (Dolnoslezské vojvodství) schválili na svém zasedání, které se konalo 30. listopadu 2004 v Drážďanech, celkem 5 sasko-polských projektů podporujících přeshraniční spolupráci. Tak bylo vyčerpáno ca. 8 mil. EUR evropských prostředků v rámci Iniciativy Společenství INTERREG III A Svobodný stát Sasko-Polsko. Celkové náklady oněch 5 projektů činí ca. 14,1 mil EUR.

- V opatření Životní prostředí byla přislíbena podpora projektu výstavby retenční nádrže v Rennersdorfu ke zlepšení přeshraniční protipovodňové ochrany podél Pließnitz a Lužické Nisy na německé a polské straně. Nositelem projektu je Zemská správa vodních nádrží Svobodného státu Sasko.
- V opatření Rozvoj venkova byl podpořen jeden přeshraniční projekt. Finanční podporu získá obec Neißeaue při rozšiřování kanalizačního systému. Rozšíření zařízení

zwischen sächsischen, polnischen und tschechischen Gymnasien.

bude sloužit ekologickému zacházení se splaškovými vodami v čističce v polském Piensku.

- V opatření Vzdělávání, Kvalifikace a Zaměstnání bude prostředky z INTERREGU III A podpořen projekt Vzdělávání průvodců v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, jehož nositelem je Vzdělávací centrum Průmyslové a obchodní komory v Drážďanech.
- V prioritě Sociokulturní rozvoj získají podporu dva přeshraniční projekty. Spolek Setkávací centrum v Trojzemí e.V. bude nositelem projektu "Lanterna futuri – Síť kultur učení". Projekt zahrnuje zpracování metod ke zlepšení přeshraničních vzdělávacích nabídek ve školské a mimoškolní oblasti. Podporu v rámci Iniciativy Společenství INTERREG III A získá rovněž Centrum rozvoje a výzkumu pedagogické profesní praxe (ZpB) na Univerzitě v Lipsku pro projekt "Trinacionální domov v Evropě regionů" pro zintenzivnění trilaterální spolupráce mezi saskými, polskými a českými gymnázii.

OCENA REGIONALNEGO KOMITETU STERUJĄCEGO SAKSONIA-DOLNY ŚLĄSK , 30.11.04

Członkowie Komitetu Sterującego INTERREG III A Saksonia – Polska (Województwo Dolnośląskie), na posiedzeniu w dniu 30. listopada 2004 r. w Dreźnie, zatwierdzili ogółem pięć saksońskich projektów wspierających współpracę transgraniczną. W ten

sposób, w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A, Saksonia – Polska (Województwo Dolnośląskie) zostanie wykorzystanych około 8 mln. ze środków UE. Pełne koszty tych pięciu przedsięwzięć wynoszą równo 14,1 mln Euro.

- W dziedzinie ochrony środowiska zaakceptowano dofinansowanie budowy zbiornika przeciwpowodziowego w Rennersdorf, mającego poprawić transgraniczną ochronę przeciwpowodziową wzdłuż rzek Pließnitz i Nysy Łużyckiej po stronie niemieckiej i polskiej. Projekt realizowany jest przez Krajowy Zarząd Zapór Wodnych, Wolnego Państwa Saksonii.
- W dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich zatwierdzono jeden projekt transgraniczny. Finansowe wsparcie otrzyma gmina Neißeaue na rozbudowę systemu odprowadzenia ścieków. Rozbudowa służyć będzie proekologicznej obróbce ścieków przez oczyszczalnię w polskim Piensku.

- W dziedzinie edukacji, doskonalenia zawodowego i zatrudnienia wsparte środkami INTERREG III A będzie nauka i doskonalenie do zawodów recepcjonistów/tek przewodników i hostess w Euroregionie Nysa przez Ośrodek Szkoleniowy Izby Przemysłowo-Handlowej w Dreźnie.
- W dziedzinie rozwoju socjo-kulturowego

granty otrzymują dwa projekty transgraniczne. Stowarzyszenie Centrum Spotkań w Trójkącie zrealizuje projekt "Laterna futuri – sieć kultury nauczania". Projekt przewiduje opracowanie metod poprawy ponad granicznych ofert edukacyjnych w sektorze szkolnym i pozaszkolnym. Ponadto, w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTER-

REG III A wsparcie otrzymuje Centrum Badawczo-Rozwojowe Pedagogicznej Praktyki Zawodowej (ZpB) na Uniwersytecie w Lipsku na projekt "Trójnarodowa ojczyzna w Europie Regionów", mający intensyfikować trójstronną współpracę pomiędzy gimnazjami saksońskimi, polskimi i czeskimi.

GEFÖRDERTE PROJEKTE AUS KPF PHARE CBC AUF DER TSCHECHISCHEN SEITE DER EUROREGION

Anfang 2005 sind im Rahmen des tschechisch-sächsischen Programms des Kleinprojektfonds PHARE CBC die Verträge für 55 Projekte, im Rahmen des tschechisch-polnischen Programms für 26 Projekte geschlossen worden. Die Gesamtsumme der Förderung beträgt für beide Programme 531.246 Euro. Die geförderten Projekte sind die letzten im Rahmen dieses Fonds. Die kleinen Projekte der Gemeinden, Städte und Nonprofitsubjekte werden in den Jahren 2005 und 2006 bereits aus der Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A gefördert.

Den größten Teil der bewilligten Projekte bilden die Projekte aus dem Tourismusbereich – z. B. die Projekte der Vermarktung der euroregionalen Radmagistralen – Oder-Neiße-, Růbezahweg, Multifunktionelle Magistrale, Alter Wallfahrtsweg aus Zittau nach Horní Police, Glas- und Steinmetzweg in der Region

um Liberec und Jablonec und die Handelsstraße durch das sächsisch-tschechische Umgebendland.

Eine Menge von Projekten betrifft den Schulbereich: von der ökologischen Ausbildung in den Kindergärten auf dem Gebiet von Lausitzer und Zittauer Gebirge über die Projekte der Grundschulen in Hrádek nad Nisou, in welchen das zweisprachige Unterrichtskonzept entwickelt wird oder die Bräuche im tschechischen und polnischen Teil der Euroregion bekannt gemacht werden (Grundschulen Lidická und Donín) und die Austauschenthälte für die Schüler aus den Grundschulen in Koberovy und Železný Brod bis zu den Projekten der Mittelschulen – Praktika im Unterrichtsfach Gastronomie, Hotelwesen und Friseur an SOŠ, SOU, OU a PrŠ in Varnsdorf und der Mechatronik an SOŠ und SOU in Jablonec nad Nisou.

Einige Projekte entwickeln die Zusammenarbeit der Mitgliedsstädte und -gemeinden der Euroregion – z. B. im Rahmen des Kleinen

Dreiecks Bogatynia-Hrádek nad Nisou-Zittau, der Stadt Raspenava mit der Stadt Bischofswerda, des Gemeindeverbandes Novoborsko mit den Gemeinden des Landkreises Löbau-Zittau, der Stadt Jablonec nad Nisou, Bautzen und Jelenia Góra und Josefův Důl und Wleń. Unter den bewilligten Projekten findet man Projekte, die von den EUREX initiiert worden sind – z. B. die Projekte der Bestandsaufnahme der Umgebendhäuser auf der tschechischen Seite (EUREX Denkmalschutz), "Innovationspreis 2005" (EUREX Wirtschaft), Umweltverträgliche grenzüberschreitende Tourismusentwicklung (EUREX Wald). Es kommen dazu noch Projekte der großen Stadtfeste – 100 Jahre seit der Erhebung von Smržovka zur Stadt oder die Internationale historische Schlacht im Rahmen der Wallensteiner Feste in Frýdlant.

Die Listen aller bewilligten Projekte finden Sie auf den Websites der Euroregion.

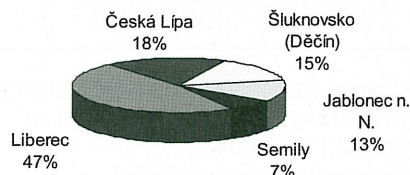
PROJEKTY PODPOŘENÉ ZE SFMP PHARE CBC NA ČESKÉ STRANĚ EUROREGIONU

Počátkem roku 2005 byly uzavřeny v rámci česko-saského programu Společného fondu malých projektů PHARE CBC grantové smlouvy na 55 projektů, v rámci česko-polského programu na 26 projektů. Celková částka udělených grantů činí pro oba programy 531.246 Euro. Podpořené projekty jsou posledními v rámci zmíněného fondu. Malé přeshraniční projekty obcí, měst a neziskových subjektů budou v letech 2005 a 2006 podporovány již z iniciativy Evropského společenství INTERREG III A.

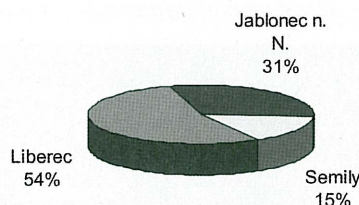
Nejvíce vybraných projektů je z cestovního ruchu – např. projekty zaměřené na propagaci euroregionálních cyklotras – Odry-Nisy, Krakonošovy stezky a Multifunkční magistrály či Staré poutní cesty ze Žitavy do Horní Police, Sklářské a kamenářské stezky na Jablonceku a Liberecku a cesty řemesel sasko-českou krajinou podstávkových domů.

Velká část projektů pochází z oblasti školství: od ekologické výchovy v mateřských školkách na teritoriu Lužických a Žitavských hor přes projekty základních škol v Hrádku nad Nisou rozvíjejících dvojjazyčnou koncepci

Schváléné projekty v česko-saském programu SFMP PHARE CBC podle okresů/Bewilligte Projekte im tschechisch-sächsischen Programm KPF PHARE CBC nach Bezirken

Schváléné projekty v česko-polském programu SFMP PHARE CBC podle okresů/Bewilligte Projekte im tschechisch-polnischen Programm KPF PHARE CBC nach Bezirken

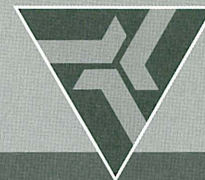
výuky a poznávání národních zvyků v české a polské části Euroregionu (ZŠ Lidická a ZŠ Donín) a výměnných pobytů dětí ze ZŠ z Koberov či Železného Brodu po projekty středních škol zaměřených na výměnné stáže

studentů v učebních oborech gastronomie, hotelnictví a kadeřnictví na SOŠ, SOU, OU a PrŠ ve Varnsdorfu a oboru mechatroniky na SOŠ a SOU v Jablonci nad Nisou.

Další část projektů rozvíjí spolupráci členských měst a obcí Euroregionu – např. v rámci Malého trojúhelníku Bogatynia-Hrádek nad Nisou-Žitava, města Raspenava s městem Bischofswerda, Svazku obcí Novoborska s obcemi okresu Löbau-Zittau, města Jablonce nad Nisou, Budyšina a Jelení Hory či Josefova Dolu a Wleń. Mezi schválenými projekty jsou také projekty iniciované mezinárodními pracovními skupinami Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa – např. projekty pasportizace podstávkových domů na české straně vzešlé ze skupiny Ochrana památek, mezinárodní soutěž o "Cenu inovace pro rok 2005" (skupina Hospodářství), Rozvoj přeshraničního cestovního ruchu šetrného vůči životnímu prostředí (skupina Lesy).

Nechybí ani projekty velkých slavností – 100 let od povýšení Smržovky na město či Mezinárodní historická bitva v rámci Valdštejnských slavností ve Frýdlantu.

Seznamy všech schválených projektů najdete na webových stránkách Euroregionu.

PROJEKTY DIOFINANSOWANE Z SFP PHARE CBC W CZESKIEJ CZĘŚCI EUROREGIONU

Z początkiem 2005 r. zostały podpisane umowy dot. 55 projektów w ramach czesko-saksońskiego programu małych projektów PHARE CBC a w ramach programu czesko-polskiego dla 26 projektów. Łączna suma grantów dla obydwu programów wynosi 531.246 Euro. Dofinansowane projekty są ostatnimi w ramach tego funduszu. W latach 2005 i 2006 małe projekty gmin, miast i podmiotów niekomercyjnych będą wspierane już ze środków Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A.

Wśród dofinansowanych projektów największą część stanowią z dziedziny turystyki, – np. projekty dot. urynkowienia magistrali rowerowej Odra-Nysa, Szlaku Liczyrzepy, magistrali wielofunkcyjnej, starego szlaku

pielgrzymkowego Żytawa – Horni Police, szlak szklarzy i kamieniarzy w rejonie wokół Liberca i Jablonca oraz trakt handlowy przez czesko-saksońska "Krajinę Domów Przystupowych".

Wiele projektów dotyczy szkół: od edukacji ekologicznej w przedszkolach na obszarze Wzgórz Łużyckich i Żytawskich, poprzez projekty szkół podstawowych w Hradku n/Nysą, w których rozwijana jest koncepcja lekcji w dwóch językach, czy też popularyzowanie zwyczajów z czeskiej i polskiej części Euroregionu (szkoły podstawowe Lidická i Donín) i pobyty w ramach wymiany uczniów ze szkół podstawowych Koberovy i Železný Brod, aż po projekty szkół średnich – praktyki na kierunkach kształcenia: gastronomia, hotelarstwo i fryzjerstwo w szkołach w Varnsdorfie i mechatronika w Jabloncu n/Nysą.

Niektóre projekty służą rozwojowi współpracy

miast i gmin członkowskich Euroregionu – n.p. w tzw Małym Trójkącie Bogatynia-Hradek n/Nysą-Żytawa, Budziszyn i Jelenia Góra oraz Josefův Důl i Wleń.

Wśród dofinansowanych porojektów można znaleźć projekty zainicjowane przez eureksy – n.p. projekty dotyczące inwentaryzacji budownictwa przystupowego po czeskiej stronie (Eureks ZABYTKI), Nagroda Innowacje-2005 (Eureks GOSPODARKA), rozwój turystyki zgodnej z wymogami środowiska (Eureks LAS), do tego dodajmy jeszcze projekty miejskich festynów: 100 lat od nadania Smržovce praw miejskich czy historyczna międzynarodowa bitwa w ramach Festynu Wallensteina we Frýdlancie.

Listy dofinansowanych projektów znajdują się na stronach internetowych Euroregionu.

START DES KLEINPROJEKTEFONDS INTERREG III A IM TSCHJECHISCHEN TEIL DER EUROREGION

Mitte Februar war auf der tschechischen Seite offizieller Antragsstart für den tschechisch-sächsischen Kleinprojektefonds INTERREG III A. Das tschechisch-polnische Programm wird voraussichtlich im Herbst starten. Im tschechisch-sächsischen Programm stehen für die Jahre 2005 und 2006 380.664 Euro zur Verfügung.

Aus dem Kleinprojektefonds können Kleinprojekte (keine Investitionen) der Städte, Gemeinden, Nonprofitorganisationen und anderer Subjekte aus dem Gebiet des tschechischen Teils der Euroregion Kreise Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily, Česká Lípa und Schluckenauer Zipfel), die in Zusammenarbeit mit sächsischen Partnern realisiert werden, gefördert werden. Vorrangig werden gemeinsame Pro-

jekte - so genannte Projektpakete gefördert, welche die Antragsteller auf beiden Seiten der Grenze einreichen müssen.

Als Einstieg in die Bearbeitung der Antragsformulare können potentielle Antragsteller die "Richtlinie für Antragsteller" benutzen, die die allgemeinen Bedingungen bestimmt. Für die Antragseinreichung gibt es ein elektronisches Formular (ELZA), das gemeinsam mit anderen Dokumenten von den Websites der Euroregion (Sektion FONDY, INTERREG III A) heruntergeladen werden kann. Dort findet man auch die Termine und Veranstaltungsorte der Seminare für potentielle Antragsteller.

Dringend empfohlen wird potentiellen Antragstellern, sich in der Geschäftsstelle der Euroregion in Liberec beraten zu lassen, wie das Verfahren läuft und welche Unterlagen wie einzureichen sind.

Arten der geförderten Projekte: Jugendaus-

tausch und Jugendtreffen, Sportaktivitäten, Kulturveranstaltungen, Bildungsprojekte, Planungs- und Entwicklungsstudien, die die gemeinsame Grenzgebietenentwicklung zum Ziel haben, Öffentlichkeitsarbeit, Umweltschutz- und Tourismusprojekte.

Max. Projektdauer: 12 Monate

Zuschussöhe: min. 1000 Euro –
max. 7500 Euro

Eigenanteil des Antragstellers: min. 25 %

Zu beachten ist, dass eine Vorfinanzierung des Projektes durch den Antragsteller nötig ist und erst nach anerkannter Endabrechnung können ihm die Fördermittel zurückerstattet werden.

Weitere Info: www.neisse-nisa-nysa.org,
FONDY, INTERREG III A – malé projekty.

VYHLÁŠENÍ FONDU MALÝCH PROJEKTŮ INTERREG III A NA ČESKÉ STRANĚ EUROREGIONU

V polovině února bylo na české straně zahájeno čerpání finančních prostředků z českosaského Fondu malých projektů INTERREG III A. Česko-polský program by se měl rozběhnout na podzim.

Částka, která je k dispozici v rámci českosaského programu na období let 2005 a 2006 je 380.664 EUR.

Z Fondu malých projektů budou moci být podpořeny malé neinvestiční projekty měst, obcí, neziskových organizací a dalších subjektů z území české části Euroregionu (okresy Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily, Česká Lípa a Šluknovský výběžek) realizované ve spolupráci se saským partnerem. Prioritně

budou podporovány projekty společné, tj. takové, které podávají žadatelé do INTERREGU III A na obou stranách hranice (tzv. projektové balíčky).

Vodítkem při zpracovávání žádosti může být potenciálním žadatelům Směrnice pro žadatele, která stanovuje obecné podmínky předkládání žádostí. Pro podávání žádostí existuje elektronický formulář (tzv. ELZA), která je společně s dalšími dokumenty ke stažení na webových stránkách Euroregionu v sekci Fondy, INTERREG III A. Tam také najdete termíny a místa konání informačních seminářů pro potenciální žadatele.

Potenciálním žadatelům se doporučuje konzultovat projektový záměr na sekretariátu Euroregionu Nisa v Liberci z důvodu seznámení se s průběhem projektového cyklu a

vyvarování se chyb při sestavování žádosti. Typy podporovaných projektů: setkání a výměny mezi mládeží, sportovní aktivity, kulturní akce, vzdělávací akce, plánovací a rozvojové studie zaměřené na společný rozvoj příhraničí, projekty práce s veřejností, ekologické projekty a projekty zaměřené na rozvoj cestovního ruchu.

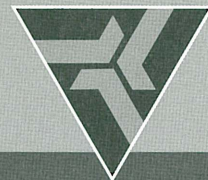
Maximální doba trvání: 12 měsíců

Výše grantu: min. 1000 EUR –
max. 7500 EUR

Podíl žadatele: min. 25%

Důležitou skutečností je, že projekt musí jeho nositel nejprve sám zaplatit, teprve na základě uznání konečného vyúčtování mu bude grant proplacen.

Další informace: www.neisse-nisa-nysa.org,
FONDY, INTERREG III A – malé projekty.

RUSZYŁ FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW INTERREG III A W CZESKIEJ CZĘŚCI EUROREGIONU

W połowie lutego po czeskiej stronie nastąpił oficjalny "rozruch" czesko-saksońskiego funduszu małych projektów INTERREG III A. Jak się przewiduje program czesko-polski wystartuje w jesieni.

W programie czesko-saksońskim na lata 2005 i 2006 do dyspozycji jest 380.664 Euro.

Z funduszu małych projektów mogą być wspierane małe, nie inwestycyjne przedsięwzięcia miast, gmin, organizacji niekomercyjnych i innych podmiotów z terenu czeskiej części Euroregionu (okręgi Liberec, Jablonec n/N, Semily, Česká Lípa a Cypel Šluknovský), realizowane wspólnie z partnerami saksońskimi. Preferowane będą projekty wspólne –

tzw. pakiety projektowe, które wnioskodawcy muszą złożyć po odbyciu stronach granicy. Potencjalni wnioskodawcy przy opracowywaniu formularzy aplikacyjnych, mogą korzystać z "Wytycznych dla wnioskodawców" jako vademecum, które określa ogólne warunki. Przy składaniu wniosku obowiązuje formularz elektroniczny (ELZA), który wraz z innymi dokumentami można zdjąć ze strony internetowej Euroregionu (dział FONDY, INTERREG III A). Tamże znaleźć można terminy i miejsca, gdzie organizowane są seminaria dla potencjalnych wnioskodawców.

Potencjalnym wnioskodawcom pilnie zalecamy zasięganie konsultacji w biurze Euroregionu w Libercu o procedurze i o tym, jakie dokumenty należy złożyć wraz z wnioskiem.

Rodzaje dofinansowywanych projektów:

wymiana młodzieży i spotkania młodzieżowe, przedsięwzięcia sportowe, imprezy kulturalne, projekty edukacyjne, studia planistyczne i rozwojowe, mające za cel wspólny rozwój obszarów przygranicznych, działalność publiczną, ochronę środowiska i projekty turystyczne.

Maksymalny czas trwania projektu:

12 miesięcy.

Wysokość dofinansowania:

min. 1000 Euro – maks. 7500 Euro.

Udział własny wnioskodawcy: min. 25%

Należy zwrócić uwagę, że konieczne jest wyprzedzające sfinansowanie projektu przez wnioskodawcę i dopiero po zatwierdzeniu końcowego rozliczenia mogą mu być przekazane środki wspierające, jako refundacja.

Dalsze informacje: www.neisse-nisa-nysa.org, FONDY, INTERREG III A - małe projekty.

REGIONALER LENKUNGSAUSSCHUSS INTERREG III A IN KLÄSTEREC

Das historische Gemäuer des Schlosses in Klášterci nad Ohří bot am 15. Februar die Kulisse für den ersten Regionalen Lenkungsausschuss im sächsisch-tschechischen Fördergebiet in diesem Jahr.

Insgesamt waren von den Ausschussmitgliedern 49 Projekte zu bewerten. Mit 2 Ausnahmen konnten alle Projekte bestätigt werden, wobei die sächsischen Projekte unter dem Vorbehalt des noch zu beschließenden Landeshaushaltes behandelt wurden und es somit für die Antragsteller bis zu diesem Zeitpunkt noch keine Bescheide geben wird. Für die Euroregion standen im Ausschuss 12 sächsische und 2 tschechische Projekte zur Disposition. Erfreuliches war von der Zahlstelle des Landes Sachsen zu hören, die einen guten Mittelabfluss vermelden konnte.

REGIONÁLNÍ ŘÍDÍCÍ VÝBOR INTERREG III A V KLÁŠTERCI

Historické interiéry zámku v Klášterci nad Ohří

sloužily 15. února jako kulisa prvního Regionálního řídicího výboru v sasko-českém dotačním území v tomto roce.

Členové výboru museli ohodnotit celkem 49 projektů. Až na dvě výjimky byly všechny projekty schváleny, přičemž saské projekty byly

projednávány s podmínkou schválení státního rozpočtu – do té chvíle nedostanou žadatelé žádná potvrzení o podpoře. Náš Euroregion měl ve výboru 12 saských a 2 české projekty. Ze strany platební jednotky Svobodného

státu Sasko zazněla pozitivní zpráva o uspokojivém čerpání financí.

REGIONALNY KOMITET STERUJĄCY PROGRAMU INTERREG III A OBRADOWAŁ W KLASTERCU

Historyczne mury zamku w czeskim Klastercu nad Ohri stanowiły w dniu 15 lutego tło pierwszego posiedzenia Regionalnego Komitetu Sterującego w saksońsko-czeskim obszarze wsparcia w tym roku.

Członkowie Komitetu otrzymali do oceny łącznie 49 projektów. Z dwoma wyjątkami projekty te uzyskały zatwierdzenie, przy czym projekty saksońskie – zostały rozpatrzone warunkowo ze względu na nie uchwalony jeszcze budżet krajowy, wobec czego do czasu jego uchwalenia wnioskodawcom nie będą udzielane decyzje grantowe. Na rzecz Euroregionu złożono do dyspozycji Komitetu 12 saksońskich i 2 czeskie projekty. Miło było usłyszeć od służby rozrachunkowej Landu Saksonii, informację o dobrym splywie środków finansowych.

REGIONALER LENKUNGSAUSSCHUSS INTERREG III A IN OSTRITZ

Für den sächsisch-niederschlesischen Regionalen Lenkungsausschuss am 22.02.2005 war das Kloster Marienthal in Ostritz Veranstaltungsort.

Insgesamt waren 9 Projekte zu bewerten und konnten mit einem Fördervolumen von ca. 5,2 Mio. Euro auch bestätigt werden. Auch hier mussten die sächsisch-polnischen Projekte unter dem Vorbehalt des noch zu beschließenden Landeshaushaltes behandelt werden. Polnisch-sächsische Projekte standen noch nicht zur Diskussion.

REGIONÁLNÍ ŘÍDÍCÍ VÝBOR INTERREG III A V OSTRITZ

Klášter St. Marienthal v Ostritz se stal místem jednání sasko-dolnoslezského Regionálního řídicího výboru 22.02.2005. Hodnotilo se celkem 9 projektů, jimž byla přidělena podpora ve výši ca. 5,2 mil EUR. I tady byly sasko-polské projekty projednávány s podmínkou schválení státního rozpočtu. Polsko-saské projekty se ještě neprojednávaly.

REGIONALNY KOMITET STERUJĄCY INTERREG III A W OSTRITZ

Klasztor St. Marienthal w Ostritz był 22.02.2005 miejscem posiedzenia saksońsko-dolnośląskiego Regionalnego Komitetu Sterującego.

Do oceny łącznie przedłożono 9 projektów, które zatwierdzono do realizacji z dofinansowaniem w ogólnej wysokości ok. 5,2 mln Euro.

Także w tym przypadku projekty saksońsko-polskie rozpatrzone zostały warunkowo, gdyż nie został jeszcze uchwalony budżet krajowy. Projekty polsko-saksońskie nie były jeszcze dyskutowane.

BEWILLIGTE PROJEKTE IM RAHMEN DER GRANTSCHEMEN PHARE CBC

Im Januar 2005 sind Projekte der Städte, Gemeinden und Nonprofitsubjekte aus unserer Euroregion bewilligt worden, die in die Grantschemen des tschechisch-sächsischen Programmes PHARE CBC 2002 – Humanressourcen und wirtschaftliche Entwicklung 2003 – Verkehrsinfrastruktur eingereicht worden sind.

Folgende Projekte sind bewilligt worden – aus dem Bereich der Humanressourcen:

Projektträger	Projektbezeichnung	Förderzuschuss (EUR)
Stadt Liberec	Grundschule Husova – Neues Schulungszentrum	216.573
Stadt Hrádek nad Nisou	Rechen- und Sprachzentrum an der Grundschule Donín	62.850
SOU Varnsdorf (Berufsschule Varnsdorf)	Verbesserung der Unterrichtsbedingungen, Rekonstruktion der Heizung und Einbau von Kunststofffenstern	224.798
Stadt Turnov	Grundschule Turnov – Vollwärmeschutz der Turnhalle	100.604

im Bereich der Verkehrsinfrastruktur:

Projektträger	Projektbezeichnung	Förderzuschuss (EUR)
Stadt Hrádek nad Nisou	Sanierung der Straße Hrádek nad Nisou-Hartau für den Bedarf des Grenzverkehrs im Rahmen des Dreistädtebundes "Kleines Dreieck Bogatynia-Hrádek nad Nisou-Zittau"	182.359
Straßenverwaltung in der Liberecer Region	Sanierung der Straße II/270 im Abschnitt Jablonné v Podještědí-Petrovice-Grenzübergang Petrovice-Lückendorf	226.779
Gemeinde Okrouhlá	Sanierung der Ortsstraße Kaménka-Zadní Okrouhlá mit dem Anschluss an Žižkovs Weg	59.968
Gemeinde Lipová	Sanierung der Straßen in Lipová	101.037
Gemeinde Vilémov	Vilémov - Sanierung der Brücke an der Kirche	53.794

Auf Grund der Tatsache, dass auf der tschechisch-sächsischen Grenze nicht alle im Grantschema Umwelt zur Verfügung stehenden Mittel ausgeschöpft worden sind, wird dieses Schema im Frühling 2005 noch einmal ausgerufen. Aktuelle Informationen finden Sie auf den Websites der Euroregion.

SCHVÁLENÉ PROJEKTY V RÁMCI GRANTOVÝCH SCHÉMAT PHARE CBC

V lednu 2005 byly schváleny projekty měst, obcí a neziskových subjektů z našeho Euroregionu podané do grantových schémat česko-saského programu PHARE CBC 2002 – lidské zdroje a hospodářský rozvoj a 2003 – dopravní infrastruktura.

Schváleny byly tyto projekty – v oblasti lidských zdrojů:

Zadatel	Název projektu	Výše grantu (EUR)
Město Liberec	ZŠ Husova – Nové školící centrum	216.573
Město Hrádek nad Nisou	Počítačové a jazykové výukové centrum při ZŠ Donín	62.850
SOU Varnsdorf	Zlepšení podmínek pro výuku rekonstrukcí topení v budově školy a výměnou stávajících oken za plastová	224.798
Město Turnov	ZŠ Turnov, Opláštění tělocvičny	100.604

v oblasti dopravní infrastruktury:

Nositel projektu	Název projektu	Výše grantu (EUR)
Město Hrádek nad Nisou	Úprava komunikace Hrádek nad Nisou-Hartava pro potřeby příhraničního styku v rámci Svazku tří měst "Malý trojúhelník Bogatynia-Hrádek nad Nisou-Zittau"	182.359
Správa silnic Libereckého kraje	Rekonstrukce silnice II/270 v úseku Jablonné v Podještědí-Petrovice-hraniční přechod Petrovice-Lückendorf	226.779
Obec Okrouhlá	Oprava místní komunikace Kaménka-Zadní Okrouhlá s propojením na Žižkovu cestu	59.968
Obec Lipová	Rekonstrukce komunikací v Lipové	101.037
Obec Vilémov	Vilémov – rekonstrukce mostu u kostela	53.794

Vzhledem k tomu, že nebyly na česko-saské hranici vyčerpány všechny prostředky alokované do grantového schématu životní prostředí, bude toto schéma na jaře 2005 vyhlášeno ještě jednou. Aktuální informace najdete na webových stránkách Euroregionu.

PROJEKTY PRZYJĘTE W RAMACH SCHEMATÓW GRANTOWYCH PHARE CBC

W styczniu 2005 zatwierdzono do wsparcia finansowego projekty miast, gmin oraz podmiotów "non profit" z naszego Euroregionu, które wpłynęły jako aplikacje adresowane do schematów grantowych czesko-saksońskiego programu PHARE CBC 2002 – Zasoby Ludzkie i Rozwój Gospodarczy oraz 2003 – Infrastruktura Transportowa.

W dziedzinie "Zasoby Ludzkie" przyjęto do dofinansowania następujące projekty :

Realizator	Charakterystyka projektu	Dofinansowanie (EUR)
Miasto Liberec	Szkoła Podstawowa Husova – nowe centrum szkoleniowe	216.573
Miasto Hrádek nad Nisou	Ośrodek obliczeniowy i językowy w Szkole Podstawowej Donín	62.850
SOU Varnsdorf (Szkoła Zawodowa w Varnsdorf)	Poprawa warunków prowadzenia zajęć, odnowa ogrzewania, wbudowani okien z tworzyw sztucznych	224.798
Miasto Turnov	Szkoła Podstawowa Turnov – termoizolacja hali sportowej	100.604

W dziedzinie "Infrastruktura transportowa" :

Realizator	Charakterystyka projektu	Dofinansowanie (EUR)
Miasto Hrádek nad Nisou	Modernizacja drogi Hrádek nad Nisou-Hartau na potrzeby ruchu granicznego w ramach Związku Trzech Miast "Mały Trójkąt Bogatynia-Hrádek nad Nisou-Zittau"	182.359
Zarząd Dróg Kraju Libereckiego	Modernizacja drogi II/270 na odcinku Jablonné v Podještědí-Petrovice-przejście graniczne Petrovice-Lückendorf	226.779
Gmina Okrouhlá	Modernizacja drogi lokalnej Kaménka-Zadní Okrouhlá z włączeniem do Drogi Žižki	59.968
Gmina Lipová	Modernizacja ulic w gminie Lipová	101.037
Gmina Vilémov	Vilémov – remont mostu przy kościele	53.794

Wobec faktu, że na granicy czesko-saksońskiej nie wszystkie będące do dyspozycji środki z dziedziny "ochrona środowiska" zostały rozdysponowane, ten schemat zostanie ponownie ogłoszony wiosną 2005 r. Aktualne informacje znajdują Państwo na stronach internetowych Euroregionu.

REGIONENFONDS

Der Ausschuss Regionenarbeit hatte in seiner ersten Sitzung am 23.02.05 über insgesamt 34 Projektanträge für Förderungen aus dem Fonds des Freistaates Sachsen "Förderung von Veranstaltungen und Projekten der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit (Regionenarbeit)" zu entscheiden.

Die für dieses Jahr vom Freistaat Sachsen bisher bereitgestellten 17.000 Euro konnten für die Unterstützung von bisher 21 Projekten vergeben werden. Eine Liste der geförderten Projekte kann bei der Geschäftsstelle der KG ERN in Zittau eingesehen werden und ist auf der Homepage der Euroregion zu finden.

REGIONÁLNÍ FOND

Komisi pro regionální práci byly na jejím

prvním zasedání 23.02.2005 předloženy 34 projektové žádosti o podporu z fondu Svobodného státu Sasko "Podpora akcí a projektů přeshraniční spolupráce (regionální práce)". Částka 17.000 byla přidělena 21 projektům. Do seznamu schválených projektů je možné nahlédnout na sekretariátu ERN v Žitavě či na euroregionálních webových stránkách.

FUNDUSZ REGIONÓW

Komisja ds. pracy regionów na swoim pierwszym posiedzeniu w dniu 23.02.05 miała zdecydować o ponad 34 wnioskach aplikacyjnych ubiegających się o dotacje z Funduszu Wolnego Państwa Saksonii "Wspieranie imprez i projektów na rzecz współpracy ponadgranicznej (praca regionów)".

Środki Wolnego Państwa Saksonii na ten rok postawione dotychczas do dyspozycji w wysokości 17.000 Euro można było przeznaczyć dotychczas na dofinansowanie 21 projektów. Z listą projektów, które uzyskały wsparcie, można zapoznać się w biurze KG ERN w Żytawie, jest ona także do znalezienia na stronie internetowej Euroregionu.

"TOURISMUSZENTRUM ZITTAU" NACH UM- UND AUSBAU ERÖFFNET!

Im Rahmen der EU-Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A erfolgte im Zeitraum vom 30.06.2004-31.12.2004 der Um- und Ausbau der Tourist-Information Zittau und der Geschäftsstelle der Fremdenverkehrsgemeinschaft "Zittauer Gebirge/Spreequellland" zur gemeinsamen zentralen touristischen Informationseinrichtung der Euroregion Neisse auf deutscher Seite.

Dabei wurde ein zusätzlicher Kundenraum für die Zimmervermittlung und die Buchung von Reiseangeboten geschaffen sowie eine mehrsprachige Beschilderung in den Räum-

lichkeiten realisiert. Durch das Projekt ist in der Stadt Zittau eine zentrale touristische Informations- und Buchungsstelle entstanden, in welcher der Gast sämtliche touristische Leistungen wie Auskünfte, Zimmervermittlung, Stadtführungen, Reiseleitungen und Tagesfahrten, Ticketservice - aus einer Hand erhalten kann. Die Präsentation und Vermarktung der touristischen Materialien der Nachbarländer sowie der eigenen mehrsprachigen Materialien konnte durch die Erweiterung der Kundenräume vergrößert werden. Ebenso ist eine Verbesserung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit vor allem mit Tschechien durch die Vermarktung und Ver-

mittlung touristischer Leistungen, wie z.B. Pauschalangebote nach Liberec, Bus- und Bahnfahrten nach Prag u.a., erreicht worden. Die Realisierung der gemeinsamen Einrichtung "Tourismuszentrum Zittau" ist gleichzeitig ein weiterer wichtiger Schritt in der Umsetzung der Kooperationsvereinbarung zwischen der Fremdenverkehrsgemeinschaft und der Tourist-Information Zittau mit dem Ziel der Bündelung der finanziellen, fachlichen und personellen Kompetenzen beider Einrichtungen zur Erzielung einer höheren Qualität und Effektivität der Arbeit.

“TURISTICKÉ CENTRUM ŽITAVA“ PO REKONSTRUKCI OTEVŘENO!

V rámci Iniciativy Společenství INTERREG III A probíhala v období od 30.06.2004 do 31.12.2004 přestavba informačního centra v Žitavě a kanceláře sdružení cestovního ruchu “Žitavské hory/Prameny Sprévy” na společné centrální turistické informační zařízení Euroregionu Nisa na německé straně. Při tom byl vytvořen další prostor pro zákazníky ke zprostředkování ubytování a rezervaci turistických nabídek včetně vícejazyčného označení místností. Díky projektu vzniklo ve městě Žitava centrální turistické a rezervační místo, na kterém může návštěvník využít veškerých turistických a informačních služeb, zprostředkování ubytování, nabídky prohlídek města, průvodců, denních zájezdů a rezervace vstupenek. Rozšířením zákaznických prostor mohla být znásobena prezentace a propagace turistických materiálů sousedních zemí a vlastních vícejazyčných materiálů. Zároveň tím bylo dosaženo zlepšení přeshra-

niční spolupráce především s českou stranou propagací a zprostředkováním turistických služeb jako např. kompletních nabídek zájezdů do Liberce, autobusových a vlakových jízdnek do Prahy atd. Vybudování společného střediska “Turistické centrum Žitava” je současně dalším důležitým krokem při uplatňování kooperační dohody mezi s d r u ž e n í m c e s t o v n í h o r u c h u a i n f o r m a č n í m c e n t r e m v Žitavě s cílem propojení finančních, odborných

a personálních kompetencí obou zařízení a za účelem zvýšení kvality a efektivity práce.

“CENTRUM TURYSTYKI - ŻYTAWA” PO PRZEBUDOWIE I ROZBUDOWIE OTWARTE !

W ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg IIIA w okresie od 30.06.2004 do 31.12.2004 r. trwała przebudowa i rozbudowa żytawskiej “Informacji Turystycznej” oraz biura Wspólnoty Ruchu Turystycznego “Wzgórza Żytawskie/Źródła Sprewy” na wspólną centralną turystyczną placówkę informacyjną Euroregionu Nysa po stronie niemieckiej. Wykonano dodatkową salę dla klientów z pośrednictwem wynajmu pokoi i rezerwacją oferowanych podróży, jak również wielojazyczne napisy i oznakowanie pomieszczo-

zeń. Dzięki projektowi powstała w Żitawie centralna placówka informacyjno-rezerwacyjna, w której gość może z jednej ręki otrzymać wszelkie turystyczne usługi i informacje, załatwić rezerwację kwatery, zwiedzanie miasta z przewodnikiem, kierowanie podróżami i wyjazdami jednodniowymi, zakup biletów. Prezentacja i skierowanie na rynek materiałów turystycznych z krajów sąsiedzkich, jak również własnych materiałów wielojazycznych, zostały wydatnie rozszerzone dzięki powiększeniu sal dla klientów. Podobnie udało się uzyskać poprawę ponad granicznej współpracy, przede wszystkim z Czechami, poprzez urynkowanie oraz pośred-

nictwo usług turystycznych, jak n.p., ryczałtowe oferty do Liberca, bilety autobusowe i kolejowe do Pragi i in.

Realizacja wspólnej placówki “Centrum Turystyki – Żytawa” jest równocześnie kolejnym, ważnym krokiem we wdrażaniu treści porozumienia kooperacyjnego pomiędzy Wspólnotą Ruchu Turystycznego i Informacją Turystyczną w Żitawie, mającej za cel powiązanie finansowych, fachowych i kadrowych kompetencji tych dwóch placówek, dla uzyskania w ich pracy wyższej jakości i większej efektywności.

UNSERE TIERE SPRECHEN NUN AUCH POLNISCH

Die Gehegeschilder im Naturschutz-Tierpark Görlitz sind durchaus kritikwürdig. Ihre Haltbarkeit lässt zu wünschen übrig und ständig verblassen sie. Auch vom Inhalt könnten sie ansprechender sein, außerdem sind sie nur in deutscher Sprache verfasst. Die Erarbeitung neuer Gehegeschilder stand aus diesen Gründen schon seit einiger Zeit auf dem Plan. Deshalb wurde eine Förderung aus dem Kleinprojektfonds INTERREG III A beantragt und fleißige Helfer von polnischer und deutscher Seite ins Boot geholt.

Seit März 2004 trafen sich jeweils 10 bis 15 Schüler der Grundschule Nr. 2 in Zgorzelec

und des Joliot-Curie-Gymnasiums in Görlitz. Gemeinsam mit den Mitarbeitern des Tierparks machten sie sich an die Aufgabe, deutsch-polnische Gehegeschilder zu erarbeiten. Der englische und tschechische Name des Tieres durfte auf den neuen Schildern ebenso wenig fehlen.

Die Schilder sollten interessant sein und dennoch wichtige Informationen, wie zum Beispiel ökologische Zusammenhänge vermitteln. Was will der Besucher eigentlich wissen? An der Beantwortung dieser Frage hatten die Schüler großen Anteil.

Bei den Treffen im Tierpark haben sie sich vor die Gehege gestellt, die Tiere beobachtet, nachgefragt und auf diese Weise selbst her-

ausgefunden, was sie interessiert. Damit war ihre Arbeit jedoch nicht beendet. Zu Hause wurden Bücher gelesen und Internetrecherchen zu allen Tieren des Tierparks durchgeführt, um weitere erzählenswerte Fakten zu finden.

Jetzt trägt die Arbeit der Schüler Früchte, Anfang November 2004 stellten sie das erste Schild auf. Die vollständigen Schilderinformationen in tschechischer Sprache liegen in Heftform vor.

An ihren Schulen und beim Ökologischen Zentrum in Zgorzelec stellten die Schüler ihre Ergebnisse vor. Die Schüler waren so begeistert bei der Arbeit, dass folgenden gemeinsamen Projekten nichts im Wege steht.

Roter Panda

Ailurus fulgens fulgens

Größe
Kopf-Rumpf-Länge
51–63 cm
Schwanz 28–48 cm

Lebensalter 14 Jahre

Geschlechtsreife
mit 18 Monaten

Tragezeit
112–158 Tage

Nahrung
Bambus (80%), Gras,
Eicheln, Wurzeln,
Beeren, Flechten,
Vogeleier, Jungvögel

Lebensraum
Bambus-, Rhododen-
dron-, Eichenwälder
2200–4800 m üNN

Gefährdung
bedroht EEP

Sehen Pandas nicht anders aus?

Sein viel bekannterer Namensvetter, der Große Panda sieht schwarz-weiß aus. Der Kleine Panda, auch Roter Panda oder Katzenbär genannt, gleicht nicht nur dem Waschbären, er ist mit diesem auch verwandt. Den Namen „Panda“ erhielten sie von Europäern, die im 19. Jahrhundert Ostasien erforschten. Vielleicht haben sie ihn von dem nepalesischen Wort panja, übersetzt „Bambuspflanze“, abgeleitet. Denn Bambus ist die Lieblings-speise von beiden.

Europäisches Erhaltungs-Programm

Panda mała

Panda červená · Red Panda

Wielkość
długość głowa-tułów
51–63 cm
ogon 28–48 cm

Długość życia 14 lat

Dojrzałość płciowa
z wiekiem 18 miesięcy

Ciąża 112–158 dni

Pożywienie
bambus (w 80%),
trawa, żołądźcie, korze-
nie, porosty, ptasie
jaja, pliskięta

Środowisko życia
w lasach bambuso-
wych, rododendrono-
wych oraz dębowych
od 2200–
4800 m n.p.m.

Zagrożenia EEP
zagrożona

Czy Pandy nie wyglądają inaczej?

Jej bardziej znana kuzynka Panda duża jest biało-czarna. Panda mała nie jest tylko podobna do Pandy dużej ale również z nią spokrewniona. Nazwę „Panda“ nadali jej Europejczycy, którzy przed 100 latami badali wschodnią Azję. Może wzięli tę nazwę z nepalskiego słowa panja, które przetłumaczone oznacza „bambusowa łapka”. Ponieważ bambus jest jej ulubionym pożywieniem.

Europejski Program Ochrony Gatunków

NAŠE ZVÍŘATA MLUVÍ NYNÍ TAKÉ POLSKY

Tabule na ohradách v chráněné přírodní zoologické zahradě v Görlitz si zasloužily kritiku. Jejich životnost byla otázkou, stále bledly. Mohly y obsahovat daleko víc informací, kromě toho byly jen v němčině. Z těchto důvodů bylo zpracování nových tabulí již delší dobu v plánu. Bylo požádáno o podporu z Fondu malých projektů INTERREG III A a na pomoc byli přizváni pilní pomocníci z polské a německé strany. Od března 2004 se setkávalo vždy 10 až 15

žáků ze základní školy č. 2 ve Zgorzelci a Gymnázia Joliot-Curie v Görlitz. Společně s pracovníky zoologické zahrady si dali za úkol zpracovat německo-polské tabule. Nesměl na nich chybět ani anglický a český název zvířete.

Tabule by měly být zajímavé a přesto obsahovat důležité informace jako např. souvislosti s ochranou přírody. Co chce vlastně návštěvník vědět? Na zodpovězení této otázky měli žáci velký podíl. Při setkání v ZOO se postavili před ohradu, pozorovali zvířata, vyptávali se návštěvníků a tímto způsobem sami přišli

na to, co je zajímavé. Tím však jejich práce nekončila. Doma si četli knížky a hledali další zajímavá fakta o všech zvířatech v ZOO na internetu.

Nyní přináší práce žáků své ovoce, začátkem listopadu 2004 umístili první tabuli. Úplné informace z tabulí v českém jazyce jsou k dispozici v brožurce.

Výsledky představili žáci na svých školách a v Ekologickém centru ve Zgorzelci. Žáci byli společnou prací tak nadšení, že pokračujícím projektům nestojí nic v cestě.

TERAZ NASZE ZWIERZĘTA MÓWIA TEŻ PO POLSKU

Tabliczki z napisami w parku zoologiczno-przyrodniczym w Görlitz zasługują na krytykę. Wiele do życzenia pozostawia ich trwałość, nadmiernie i stale blakną. Także pod względem treści mogłyby być atrakcyjniejsze, a poza tym są one wykonane tylko w języku niemieckim. Z tych powodów już od jakiegoś czasu planowane było wykonanie nowych tabliczek. I dlatego złożono wniosek o grant z funduszu małych projektów INTERREG III A, a do kompanii doproszono dzielnych pomocników z polskiej i niemieckiej strony. Od marca 2004 r. odbywały się spotkania grup od 10 do 15 uczniów ze Szkoły Podsta-

wowej nr 2 w Zgorzelcu i Gimnazjum im. Joliot-Curie w Görlitz. Razem z pracownikami parku zoologicznego wzięli na siebie zadanie opracowania niemiecko-polskich tabliczek informacyjnych. Także nazwy zwierzęcia w językach angielskim i czeskim na nowych tabliczkach nie mogło zabraknąć.

Napisy powinny być atrakcyjne a nadto przekazywać informacje istotne, jak np. te które objaśniają związki i zależności ekologiczne. Co właściwie chciałby wiedzieć odwiedzający? W szukaniu odpowiedzi na to pytanie duży udział mieli uczniowie.

W trakcie spotkań w zoo-parku stając przy ogrodzeniu, obserwowali zwierzęta, zadawali pytania i tak oto sami odkrywali co ich inter-

esuje. Ale na tym ich praca bynajmniej się nie kończyła. W domu było czytanie książek i szperanie w internecie w poszukiwaniu dalszych, godnych utrwalenia faktów o wszystkich zwierzętach parku.

Teraz praca uczniów przynosi owoce, oto na początku listopada wykonali oni pierwszy sztyd. W formie zeszytu są już do dyspozycji kompletne treści tabliczek w języku czeskim. Wyniki swojej pracy uczniowie zaprezentowali w swoich szkołach oraz w Centrum Ekologicznym w Zgorzelcu. Byli na tyle zafascynowani swoją pracą, że nic nie stoi na przeszkodzie w kontynuowaniu wspólnego projektu.

REGIOTRAM – ISER-BAHN – NUR EINE ZUKUNFTSIDE?

Die Iser-Bahn gehört zu den Eisenbahnstrecken mit einem hohen touristischen Potential. Sie verläuft auf der tschechischen Seite durch das Isergebirge, auf der polnischen Seite durch das Riesengebirge zwischen Szklarska Poręba (Schreiberhau), Jelenia Góra und Karpacz (Krummhübel). Die touristische Erschließung gestaltet sich derzeit sehr schwierig, da die schon vor dem Zweiten Weltkrieg elektrifizierte, grenzüberschreitende Eisenbahnverbindung, seit 1946 außer

Betrieb ist. Seit 1992 sind zahlreiche Aktivitäten unternommen worden, um sie wieder zu aktivieren.

Der Kreis Jelenia Góra hat für die Realisierung einer Machbarkeitsstudie der touristischen Eisenbahnstrecke Harrachov (Tschechien) – Szklarska Poręba – Karpacz Finanzmittel aus dem Fonds der Europäischen Union (PHARE CBC Programm) bekommen. Die Studie wird durch ein deutsches Unternehmen bearbeitet.

Der offizielle Vertrag für die Realisierung der Studie wurde am 11. März 2005 unterzeich-

net. Die Experten betrachten dieses Vorhaben als ein Pilotprojekt, welches zum Schaffen des grenzüberschreitenden Systems von Eisenbahnverbindungen, unter anderem zwischen Polen und Deutschland führen sollte. Man hofft, dass auf Grund der Arbeiten eine Institution ins Leben gerufen wird, welche die weiteren Aktivitäten koordinieren wird. Es ist noch anzumerken, dass für die Nutzung der Strecke sowohl Firmen aus Polen als auch aus Tschechien, Schweden und Deutschland ihr Interesse bekundet haben.

REGIOTRAM – POJIZERSKÁ DRÁHA – POUZE HUDBA BUDOUCNOSTI?

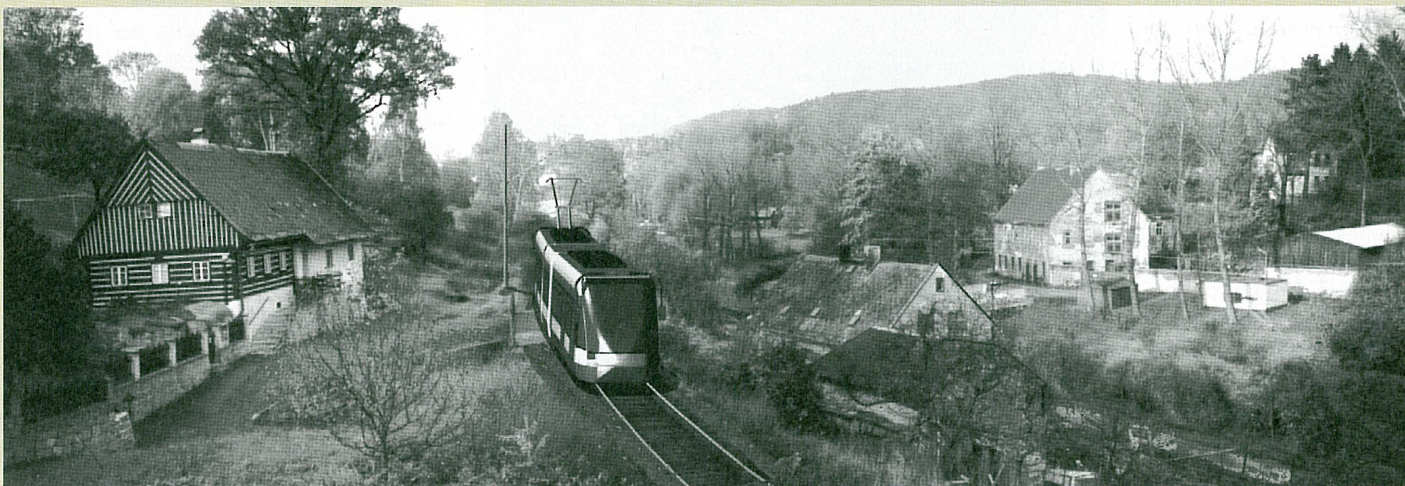
Pojizerská dráha patří k železnicím s velkým turistickým potenciálem. Na české straně vede přes Jizerské hory, na polské straně přes Krkonoše mezi Szklarskou Porebą, Jelení Horou a Karpaczí. Její turistické využití se jeví v současné době velmi komplikované, protože přeshraniční elektrifikované železniční spojení, které tu existovalo již před 2. světovou

válkou, je od roku 1946 mimo provoz. Od roku 1992 byla vyvinuta řada aktivit k jeho oživení.

Okres Jelení Hora obdržel finanční prostředky z Fondů Evropské unie (programu PHARE CBC) na vytvoření studie proveditelnosti pro turistickou železnici z Harrachova (ČR) přes Szklarskou Porebu do Karpacze, kterou bude zpracovávat německá firma.

Oficiální smlouva na tvorbu studie bude

podepsána 11. března 2005. Odborníci považují tento záměr za pilotní projekt, který by měl vést k vytvoření přeshraničního systému železničních spojení, mj. i mezi Polskem a Německem. Předpokládá se, že na základě prací na projektu vznikne instituce, která bude další aktivity koordinovat. Je nutné ještě dodat, že o využití trasy projeví zájem jak firmy z Polska, tak i z ČR, Švédska a Německa.

REGIOTRAM – KOLEJ IZERSKA – CZY TO TYLKO POMYSŁ NA PRZYSZŁOŚĆ?

Głównym motywem i inspiracją stała się tu idea tzw. Kolej Okrężna (Ringbahn) mająca w przyszłości pierścieniowo przebiegać przez wszystkie trzy kraje. Wśród jej atrakcyjnych turystycznie odcinków trasa Kolei Izerskiej należy do najciekawszych. Przebiega ona po stronie czeskiej przez Góry Izerskie, a po polskiej także przez Karkonosze: na trasie Szklarska Poręba – Jelenia Góra – Karpacz. Jednakże turystyczne zagospodarowanie tego atutu jest obecnie trudno osiągalne,

bowiem to transgraniczne połączenie kolejowe, nb. zelektryfikowane już przed II wojną światową, od 1946 r. nie funkcjonuje. Od 1992 r. podejmowane są liczne działania dla jej reaktywowania. Do dziś niestety – nieskuteczne.

Powiat Jeleniogórski uzyskał środki finansowe Unii Europejskiej z programu PHARE CBC na opracowanie Studium Wykonalności turystycznego odcinka Harrachov (Czechy) – Szklarska Poręba – Karpacz. Wykonawcą Studium będzie firma niemiecka z Berlina.

W dniu 11 marca 2005r. podpisana została

umowa na wykonanie tego opracowania. Eksperci traktują to przedsięwzięcie jako projekt pilotażowy, który doprowadzić ma do stworzenia systemu transgranicznych połączeń kolejowych, w tym pomiędzy Polską a Niemcami. Zakładają, że w efekcie tych działań powstanie podmiot który będzie koordynatorem dalszych prac. Co ciekawe, przedsięwzięcie to budzi zainteresowanie przewoźników nie tylko z Polski ale także z Czech, Szwecji i Niemiec.

BÖHMISCHER STEIG – MITTELALTERLICHE WEGE ZWISCHEN DER OBERLAUSITZ UND BÖHMEN

Schon vor mehr als 1000 Jahren waren Wege und Straßen wichtige Achsen der wirtschaftlichen und kulturellen Entwicklung der Oberlausitz und ihrer Nachbarregionen. Damals wie heute verbinden sie Menschen, ihre Siedlungen und Handelsplätze, überbrücken Flüsse, erschließen Landschaften und überwinden Grenzen. Historische Wege sind Zeugnisse der Zivilisation und Teil unserer Kulturlandschaft.

Der Böhmischer Steig gehört zu den ältesten Verkehrsverbindungen zwischen der Oberlausitz und Böhmen. Er führt von Bautzen nach Sohland ins Böhmisches, dort als "Alte Prager Straße" weiter über Rumburk (Rumburk) und Böhmisches Leipa (Česká Lípa) nach Prag. Seine Entstehung vermutet man im 9./10. Jahrhundert, als slawische Siedler aus Budissin die Spree aufwärts zogen. Schnell entwickelte er sich zu einem wichtigen Handelsweg, der das frühstädtische Zentrum Bautzen auf dem kürzesten Wege mit dem Handelsplatz Prag verband. Die uralte Wegeführung ist bis heute an vielen Stellen, insbesondere an Furten und Pässen, erhalten geblieben. In Kirschau, Sohland und St. Georghental (Jiřetín pod Jedlovou) zeugen die Überreste früherer Wallanlagen und ehemaliger Schutzburgen von der einstigen Bedeutung. Heute kann dieser Weg in Etappen erwandert werden. Unterwegs erfährt der Wanderer viel Interessantes über historische Besonderheiten, traditionelles Handwerk und besondere Bauwerke. Dazu wurden an verschiedenen Punkten der Route insgesamt 7 Schautafeln aufgestellt, die deutsch-, tschechisch- und polnischsprachig beschriftet sind. Auf tschechischer Seite wird der Böhmischer Steig als "Alte Prager Straße" über Šluknov, Rumburk, Krásná Lípa bis zunächst nach Jiřetín pod Jedlovou weitergeführt.

Ein dreisprachiger Flyer mit Informationen zum Wegeverlauf und zu touristischen Sehenswürdigkeiten ist in den touristischen Informationsstellen der Region erhältlich. Weitere Informationen finden Sie auch im Internet unter www.neisse-nisa-nysa.org (=> Erleben und Erholen => Tipps zum Umland).

ČESKÁ STEZKA – STŘEDOVĚKÉ CESTY MEZI HORNÍ LUŽICÍ A ČECHAMI

Již před více než tisícem let byly stezky a cesty důležitými osami hospodářského a kulturního rozvoje Horní Lužice a s ní sousedících regionů. Tehdy stejně jako dnes spojují lidi, jejich sídla a tržiště, překračují řeky, zprístupňují krajinu a překonávají hranice. Historické cesty jsou svědectvími civilizace a součástí naší kulturní krajiny.

Česká stezka patří k nejstarším komunikacím mezi Horní Lužicí a Čechami. Vede z Budyšína do Sohlandu a dál na české území, tudy jako "Stará pražská cesta" dále přes Rumburk a Českou Lípu do Prahy. Její vznik se předpokládá v 9./10. stol., když slovanští osídlenci z Budissina táhli proti proudu Sprévy. Brzy se stala důležitou obchodní stezkou, která byla nejkratším spojením mezi starým centrem Budyšína a městem obchodu

Prag. An dieser Stelle fand der Steig den unbeschwerlichsten Weg über die Mönchswaldkette. Der Pass in 383 m Höhe liegt zwischen dem Mönchswaldberg und dem Adlerberg. Am Nordhang der Berge sind noch heute alte Fährungen zu erkennen, die sich über Jahrhunderte während mühseliger Transporte in den Wildböden eingegraben haben. Wo der Steig die Passhöhe erreicht, bot schon im Mittelalter eine einfache Herberge den Reisenden Schutz vor schlechtem Wetter und vor Wegeläugnern. 1785 erbaute an dieser Stelle der Wiltener Gutsherr ein Forsthaus. Die strohgedeckte Adler- oder Förstereiche wurde 1892 durch ein massives Giebelhaus ersetzt, das heute als "Oberhaus" bekannt ist. Vor der Gartenterrasse steht seit 1939 die Holzener Stahlfabrik des Pumphut – eine der vielen Stahlgießereien der Oberlausitz. Die Sage erzählt, dass der Müllerburische Pumphut mit dem Teufel im Bunde gewesen sein soll. So hat er als Höllenmeister in seiner Wanderburgenzeit allerlei Schabernack getrieben, die Gezeiten kontrolliert und die Ähren belohnt.

Alte Handelswege

Staré obchodní cesty

Böhmischer Steig – Česká stezka

Wilthen – Jägerhaus

Der Böhmischer Steig ist eine der ältesten Verkehrsverbindungen zwischen der Oberlausitz und Böhmen. Er führt von Bautzen über Obergurg, Kirschau, Sohland und schließlich ins Böhmisches, dort bekannt als "Alte Prager Straße" weiter über Šluknov (Sluknow), Rumburk (Rumburk), Jiřetín pod Jedlovou nach Böhmisches Leipa (Česká Lípa) und schließlich nach Prag.

An dieser Stelle fand der Steig den unbeschwerlichsten Weg über die Mönchswaldkette. Der Pass in 383 m Höhe liegt zwischen dem Mönchswaldberg und dem Adlerberg. Am Nordhang der Berge sind noch heute alte Fährungen zu erkennen, die sich über Jahrhunderte während mühseliger Transporte in den Wildböden eingegraben haben. Wo der Steig die Passhöhe erreicht, bot schon im Mittelalter eine einfache Herberge den Reisenden Schutz vor schlechtem Wetter und vor Wegeläugnern. 1785 erbaute an dieser Stelle der Wiltener Gutsherr ein Forsthaus. Die strohgedeckte Adler- oder Förstereiche wurde 1892 durch ein massives Giebelhaus ersetzt, das heute als "Oberhaus" bekannt ist. Vor der Gartenterrasse steht seit 1939 die Holzener Stahlfabrik des Pumphut – eine der vielen Stahlgießereien der Oberlausitz. Die Sage erzählt, dass der Müllerburische Pumphut mit dem Teufel im Bunde gewesen sein soll. So hat er als Höllenmeister in seiner Wanderburgenzeit allerlei Schabernack getrieben, die Gezeiten kontrolliert und die Ähren belohnt.

Wilthen – Hájovna

Česká stezka je jednou z nejstarších dopravních spojnic mezi Horní Lužicí a Čechami. Vede z Budyšína přes Obergurg, Kirschau, Sohland a konečně do Čech. Ide je jako "Stará pražská cesta", dále přes Šluknov, Rumburk, Jiřetín pod Jedlovou do České Lípy a konečně v Praze.

Na tomto místě byl nejdůležitější průhled krajinou v okolí Mönchswaldkette. Průhled vede přes 383 m se nachází mezi horami Mönchswaldberg a Adlerberg. Na severním svahu historického hřbetu lze ještě nyní rozpoznat vyvětrané úvozky. Vyrůst tělesní povahy do pády během stávek. V místě, kde stezka překračuje do příkrmů, bylo též ve středověku město, jednalo se o obydlené místo, které bylo ochráněno před nepříteli počatí a před loupežníky. V roce 1785 na tomto místě postavil pán z Wilthenu myslivnu, která je dnes známá jako "Hájovna". Před restaurací stojí od r. 1939 dřevěná socha Pumphuta – jedná z mnoha postav z pověstí Horní Lužice.

Wilthen – Domek Myšlůvský

Česká stezka je jedním z nejstarších pořízených komunikacijních mezi Horní Lužicí a Čechami. Provedla ona z Budyšína přes Obergurg, Kirschau, Sohland a konečně do Čech. Ide je jako "Stará pražská cesta", dále přes Šluknov, Rumburk, Jiřetín pod Jedlovou do České Lípy a konečně v Praze.

Na tomto místě, kde se nachází průhled krajinou v okolí Mönchswaldkette, byla též ve středověku město, jednalo se o obydlené místo, které bylo ochráněno před nepříteli počatí a před loupežníky. V roce 1785 na tomto místě postavil pán z Wilthenu myslivnu, která je dnes známá jako "Hájovna". Před restaurací stojí od r. 1939 dřevěná socha Pumphuta – jedná z mnoha postav z pověstí Horní Lužice.

Prahou. Na mnoha místech, zejména v brodech a průsmykách, se pradávna trasa stezky dochovala dodnes. V Kirschau, Sohlandu a Jiřetíně pod Jedlovou svědčí zbytky dřívějších valů a původních strážních hrádků o jejím tehdejší významu.

Dnes je možné tuto cestu projít v několika etapách. Turista se na ní dozví mnoho zajímavých informací o historických pozoruhodnostech, tradičním řemesle a neobvyklých stavbách. Z tohoto důvodu bylo na různých místech stezky vystaveno celkem 7 informač-

ních tabulí s německými, českými a polskými texty. Na české straně pokračuje "Česká stezka" jako "Stará pražská cesta" přes Šluknov, Rumburk, Krásnou Lípu až do Jiřetína pod Jedlovou.

V informačních centrech lze získat tříjazyčný leták s informacemi k trase stezky a turistickým zájmovostem. Další informace najdete také na internetu na www.neisse-nisa-nysa.org (Cestování po ERN => Turistické stezky)

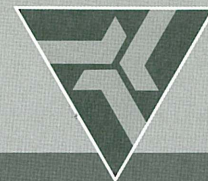
CZESKA DROGA – ŚREDNIOWIECZNE SZLAKI MIĘDZY GÓRNYMI ŁUŻYCAMI A CZECHAMI

Juž před ponad 1000 laty drogi i gościńce byly ważnymi osiami gospodarczego i kulturowego rozwoju Górnych Łużyc i ich regionów sąsiedzkich. Wówczas jak i dziś łączą one ludzi, ich osiedla i miejsca handlu, mostami przekraczają rzeki, organizują krajobraz i pokonują granice. Drogi historyczne to świadectwa cywilizacji i część naszego krajobrazu kulturowego.

Czeska Droga należy do najstarszych powiązań komunikacyjnych pomiędzy Górnymi Łużycami a historyczną "Bohemią". Wiedzie z Budziszyna do Sohland'u w obszar czeski, tam jako "Stara Droga Praska" dalej przez Rumburk i Czeską Lipę do Prahy.

Czasu jej powstania można się domyślać z IX-X stulecia, kiedy to słowiańscy osiedleńcy z Budziszyna ciągnęli w górę Sprewy. Szybko przekształciła się ona w ważny szlak handlowy, który łączył po najkrótszej trasie centrum Budziszyna – z okresu początków tego miasta - z placem handlowym w Pradze. Pierwotna trasa w wielu miejscach, zwłaszcza na przełęczach i brodach, zachowała się do dziś. O jej niegdysiejszym znaczeniu zaświadczać pozostałości dawnych obwałowań i ówczesnych grodów obronnych w Kirschau, Sohland i St. Georghental (Jiřetín pod Jedlovou). Szlak ten można dziś przewędrować etapami. Po drodze wędrując dowiaduje się wielu ciekawych rzeczy o osobliwościach historycznych, tradycyjnym rzemiośle i specyficznych budowlach. W tym celu w różnych punktach ustawiono łącznie 7 tablic informacyjnych z napisami w językach niemieckim, czeskim i polskim. Po czeskiej stronie Droga Czeska prowadzona jest jako "Alte Prager Straße" trasą przez Šluknov, Rumburk, Krásná Lípa do Jiřetína pod Jedlovou.

Ulotka trójjęzyczna z informacjami o przebiegu drogi i o tym na co turysta powinien zwrócić uwagę jest do uzyskania w turystycznych punktach informacyjnych regionu. Dalsze informacje znajdą Państwo także na stronie www.neisse-nisa-nysa.org (=> Erleben und Erholen => Tipps zum Umland).

EUREX GESCHICHTE

Die Euroregionale Expertengruppe Geschichte (EUREX Geschichte) tagte am 29.11.2004 in Liberec. Die Expertengruppe bedankte sich bei ihrem polnischen Kollegen Herrn Dr. Wiater für seine jahrelange engagierte Arbeit und wünschte ihm nach seinem Ausscheiden auf eigenen Wunsch weiterhin große Erfolge bei der Aufarbeitung der Geschichte in der Euroregion. Die Expertengruppe, die gleichzeitig auch die Historikerkommission des Akademischen Koordinierungszentrums in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa ist, beschloss, sich im Jahre 2005 der 750-jährigen Geschichte der Stadt Zittau und der umliegenden Region zu widmen. Den Vorsitz für 2005 übernahm Herr Dr. Dudeck.

Die EUREX Geschichte tagte am 10.02.2005 in Liberec. Für die folgende Arbeitsperiode sollte es Hauptaufgabe bleiben, im Zweijahresrhythmus, abwechselnd in Trägerschaft einer der drei Seiten, wissenschaftliche Tagungen zu regionalgeschichtlichen Themen inhaltlich zu konzipieren, zu organisieren und die Ergebnisse zu veröffentlichen. Dadurch soll die grenzüberschreitende Zusammenarbeit der Historiker und ihre gemeinsamen Forschungen angeregt werden.

Der Höhepunkt in diesem Jahr wird das Symposium "Böhmen und die Oberlausitz-Forschungen zur gemeinsamen Geschichte" sein, das vom 04.-06.11.2005 in Zittau veranstaltet wird.

Für die nächste Sitzung der EUREX Geschichte wurde der 19.05.05 in der Geschäftsstelle der Euroregion in Zittau vereinbart.

EUREX HISTORIE

Euroregionální skupina expertů Historie jednala 29.11.2004 v Liberci. Členové skupiny poděkovali svému polskému kolegovi, panu Dr. Wiaterovi, za jeho dlouholetou angažovanou práci a popřála mu pro období po dobrovolném odchodu ze skupiny další velké úspěchy při zpracování dějin Euroregionu. Pracovní skupina, která je zároveň historickou komisí Akademického koordináčního střediska v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, se usnesla, že se bude v roce 2005 věnovat 750. výročí založení města Žitavy a okolnímu regionu. Předsedou pro rok 2005 se stal pan Dr. Dudeck.

V novém roce se EUREX sešla 10.02.2005 v Liberci. Pro následné pracovní období by mělo zůstat hlavní úlohou obsahově koncipovat a pořádat ve dvouletém intervalu vědecké konference na téma regionálních dějin. Jejich organizátorem by byla střídavě vždy jedna ze tří stran a jejich výsledky by byly i nadále publikovány. Tím by mělo dojít k posílení přeshraniční spolupráce historiků a jejich společného bádání.

Vrcholnou událostí bude v tomto roce sympózium "Čechy a Horní Lužice – výzkum společných dějin", které se uskuteční 04.-06.11.2005 v Žitavě.

Příští zasedání EUREX Historie se koná 19.05.05 na sekretariátu Euroregionu v Žitavě.

EUREKS "HISTORIA"

Euroregionalny zespół ekspertów historyków (Eureks HISTORIA) obradował 29.11.2004. w Libercu. Zespół podziękował polskiemu koledze, p. dr Wiaterowi za jego wieloletnią, pełną zaangażowania pracę, życząc mu po jego ustąpieniu na własne życzenie dalszych sukcesów w rozpracowywaniu historii w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa. Zespół ekspercki, stanowiący równocześnie także Komisję Historyków w Akademickim centrum koordynacyjnym Euroregionu, postanowił iż w roku 2005 poświęci się 750-letnim dziejom miasta Żytawy/Zittau i otaczającego je regionu. Przewodniczenie zespołowi na rok 2005 objął p. dr Dudeck.

Zespół ekspercki historyków obradował 10.02.05 w Libercu. Na najbliższe okresy pracy pozostaje głównym zadaniem koncepcyjne przygotowanie treści i organizowanie – w rytmie co dwa lata, rotacyjnie jako zadanie każdej z trzech stron – naukowych konferencji na tematy regionalno-historyczne, wraz z publikowaniem ich dorobku. Współpraca historyków zyskuje w ten sposób dobre impulsy do kontynuowania wspólnych badań. Kulminacyjnym wydarzeniem w tym roku będzie sympozjum "Czechy i Górne Łużyce – badania wspólnej historii", organizowane w dniach 04.-06.11.05 w Żytawie.

Kolejne posiedzenie zespołu zostało umówione na 19.05.05 w siedzibie Euroregionu w Żytawie.

EUREX BAHN

Die Euroregionale Expertengruppe Bahn/ÖPNV (EUREX Bahn) beriet am 9.11.2004 zur Entwicklung des Öffentlichen Personennahverkehrs in der Euroregion. Als Gäste waren Verkehrsexperten der Technischen Universität Dresden eingeladen, die zusammen mit einem Ingenieurbüro die Idee einer Studie zur perspektivischen Verkehrsentwicklung in der Euroregion vorstellten. Da eine solche grenzüberschreitende Studie bisher nicht vorliegt, ist die flächendeckende Verbindung der Verkehrsträger und -betriebe praktisch nur in Einzelfällen möglich. Dem soll durch ein mit den regionalen Planungen des Freistaates Sachsen, der Woiwodschaft Niederschlesien und des Kraj Liberec abgestimmtes Werk von Analyse, Verkehrsmodellen und Empfehlungen Abhilfe geschaffen werden.

EUREX ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Pracovní skupina Železniční doprava/Městská a regionální veřejná doprava projednávala 09.11.2004 rozvoj městské a regionální veřejné dopravy na území Euroregionu. Jako hosté byli pozváni odborníci na problematiku dopravy z Technické univerzity v Drážďanech, kteří představili společně s inženýrskou kanceláří myšlenku vytvoření studie o perspektivách rozvoje dopravy v Euroregionu. Protože podobná přeshraniční studie dosud neexistuje, je možné plošné propojení dopravců a dopravních podniků prakticky pouze v ojedinělých případech. K většímu propojení by mělo napomoci dílo skládající se z analýzy, dopravních modelů a doporučení, které vznikne ve spolupráci úřadů regionálního plánování Svobodného státu Sasko, Dolnoslezského vojvodství a Libereckého kraje.

EUREKS "KOLEJ"

Euroregionalna grupa ekspercka d/s kolejnictwa (Eureks KOLEJ) obradowała w dniu 09.11.2004 nad sprawami rozwoju publicznego transportu osobowego bliskiego zasięgu w Euroregionie. Jako goście zaproszeni zostali eksperci w zakresie transportu i komunikacji Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie, którzy wspólnie z biurem inżynierskim przedstawili ideę wykonania studium perspektywicznego rozwoju transportu w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa. Ponieważ dotychczas nie ma takiego transgranicznego studium, powiązanie potencjału transportowego, które by pokrywało cały ten obszar, praktycznie możliwe jest tylko w pojedynczych przypadkach. Zarządzić temu powinno opracowanie z analizami, modelami transportu oraz zaleceniami, uzgodnione ze służbami planowania regionalnego Wolnego Państwa Saksonii, Województwa Dolnośląskiego i Kraju Libereckiego.

EUREX BILDUNG

Am 13. Januar 2005 hat sich in Liberec die EUREX Bildung getroffen, um sich mit der Fortsetzung der Arbeiten am Projekt zum Bildungsportal der Euroregion bekannt zu machen, das als Projektpaket auf der tschechischen und sächsischen Seite in das Programm der Initiative INTERREG III A eingereicht wird. Das dreisprachige Portal, das die Bildungssysteme in den einzelnen Ländern der Euroregion, grenzüberschreitende Aktivitäten der Schulen und schulischen Einrichtungen erfassen und eine Kontaktbörse anbieten soll, wird in der Testphase im Herbst dieses Jahres der Öffentlichkeit zugänglich gemacht. Im Anschluss an das geplante Projekt ist das Portal der PONTES-Agentur mit dem Angebot der Weiterbildungskurse und der Kurse für lebenslanges Lernen (www.bildungsmarkt-neisse.de) – s. Publikationen – dargestellt worden. Die Mitglieder der EUREX sind außerdem mit den Projekten, die im Rahmen von KPF PHARE CBC auf der tschechischen Seite bewilligt und weiteren vorbereiteten Projekten auf der deutschen und polnischen Seite sowie der Möglichkeit der Zusammenarbeit mit der EUREX Bibliotheken bei der Vorbereitung eines Medienpaketes für Gemeinde- und Schulbibliotheken bekannt gemacht worden.

EUREX ŠKOLSTVÍ

Dne 13. ledna 2005 se sešla v Liberci pracovní skupina Školství, aby se seznámila zejména s pokračováním prací na projektu ke školskému informačnímu portálu Euroregionu, který má být předložen jako společný na české a saské straně do programu INTERREG III A. Trojjazyčný portál, který by měl zachytit vzdělávací systémy v jednotlivých zemích Euroregionu, přeshraniční aktivity škol a školských zařízení či nabídnout burzu kontaktů, bude v testovací fázi spuštěn na podzim tohoto roku. V návaznosti na chystaný projekt byl prezentován portál vytvořený agenturou PONTES s nabídkami kurzů rozšiřujícího a celoživotního vzdělávání (www.bildungsmarkt-neisse.de) – viz Publikace. Členové EUREX byli dále seznámeni s projekty schválenými v rámci Fondu malých projektů PHARE CBC na české straně, dalšími připravovanými projekty na německé a polské straně a možnostmi spolupráce s EUREX Knihovny na přípravě mediálního balíčku do obecních či školních knihoven.

EUREKS "EDUKACJA"

13 stycznia spotkał się w Libercu Eureks "Edukacja", aby zapoznać się z postępem prac nad projektem edukacyjnego portalu Euroregionu, który jako pakiet projektowy ze strony czeskiej i saksońskiej będzie skierowany do Inicjatywy INTERREG III A. Ten trójjęzyczny portal, który dokumentować ma transgraniczne działania szkół i in. placówek oświatowych i stanowić giełdę kontaktów będzie – w fazie testowania – udostępniony publiczności na jesieni tego roku. W nawiązaniu do przygotowywanego projektu został zaprezentowany portal Agencji PONTES z oferta kursów doskonalenia zawodowego i kursów kształcenia ustawicznego (www.bildungsmarkt-neisse.de) => Publikationen. Członkowie zespołu eksperckiego zostali następnie zapoznani, jakie zostały zatwierdzone w ramach funduszu małych projektów Phare CBC po czeskiej stronie oraz z dalszymi projektami przygotowywanymi po stronie niemieckiej i polskiej, jak również o możliwości współpracy z Eureksem "Biblioteki" przy przygotowywaniu medialnego pakietu dla gmin i bibliotek szkolnych.

EUREX DENKMÄLER

Das euroregionale Expertenteam von Denkmalschützern und -pflegern (EUREX Denkmäler) hat sich am 30. November 04 in Jelenia Góra – diesmal ohne der tschechischen Seite – getroffen. In der nun neuen organisatorischen Form beteiligen sich mehrheitlich die Spezialisten dieser Branche, die auf der Ebene der früheren AG "Denkmalschutz" schon seit 1999 zusammen gearbeitet haben.

Das Territorium der Euroregion ist eines der am zahlreichsten mit historischer Bausubstanz belegten Gebiete von Europa. Dieser Reichtum bedingt aber auch viel größere Pflichten und Probleme als irgendwo anders. Am 17. Februar traf sich die EUREX Denkmäler im Görlitzer Fortbildungszentrum für Handwerk und Denkmalpflege erneut, diesmal in dreiseitiger Besetzung. Nach problemreicher und intensiver Diskussion beschloss man, sich im Jahre 2005 folgenden zwei Hauptthe-

men zu widmen: der Problematik des Schutzes der Volksarchitektur und der Bildung des handwerklichen Fachpotentials für Denkmalpflege und Altbausanie rung. Den Vorsitz für 2005 übernahm Herr Wojciech Kapaczyński – Konservator für Denkmalpflege für die Region Jelenia Góra.

Die nächste Sitzung dieser EUREX findet am 2. Juni 05 in Liberec statt.

EUREX PAMÁTKY

Euroregionální tým expertů památkářů (EUREX Památky) se sešel – tentokrát bez české strany – 30. listopadu 04 v Jelení Hoře. V novém složení je zastoupeno více odborníků z této oblasti, než kteří spolupracovali na úrovni dřívější PS "Ochrana památek" od roku 1999. Území Euroregionu je jednou z oblastí v Evro-

pě, kde je nejčteněji zastoupena historická architektura. Toto bohatství však zároveň přináší daleko větší povinnosti a problémy.

17. února se setkala EUREX Památky ve Vzdělávacím centru řemesla a památkové péče v Görlitz znovu a tentokrát již ve třístranném složení. Po problematice a intenzivní diskuzi se usneslo, že se bude skupina v roce 2005 věnovat následujícím dvěma hlavním téma-

tům: problematice ochrany lidové architektury a vzdělávání odborníků v oblasti řemesel pro údržbu památek a sanaci starých budov. Předsednictví na rok 2005 převzal pan Wojciech Kapaczyński – kunsthistorik v oblasti památkové péče v regionu Jelení Hory. Příští zasedání této EUREX se uskuteční 2. června 05 v Liberci.

EUREKS "ZABYTKI"

Euroregionalny zespół ekspercki od ochrony i konserwacji zabytków (Eureks ZABYTKI) spotkał się 30. listopada 04 w Jeleniej Górze, tym razem bez strony czeskiej. W tej nowej formie organizacyjnej uczestniczą w większości ci specjaliści tej branży, którzy już od 1999 r. współpracowali na forum wcześniejszej GR "Ochrona Zabytków".

Terytorium Euroregionu to jeden z obszarów

w Europie z najliczniej występującą tu zabytkową substancją budowlaną. Ale bogactwo to oznacza równocześnie o wiele większe niż gdzie indziej obowiązki i problemy.

17. lutego Eureks ZABYTKI spotkał się ponownie, tym razem w Centrum Doskonalenia Rzemiosła i Konserwacji Zabytków w Görlitz i już w składzie trójstronnym. Po bogatej w liczne wątki problemowe i intensywnej dyskusji uchwalono, iż w roku 2005 zespół poś-

więci się dwóm głównym tematom: problematyce ochrony architektury ludowej oraz kształcenia fachowego potencjału rzemieślników dla renowacji zabytków oraz sanacji starego budownictwa.

Na rok 2005 przewodnictwem eureksu objął p. Wojciech Kapałczyński – delegat Urzędu Ochrony Zabytków na region jeleniogórski.

Trzecie posiedzenie tego eureksu odbędzie się 2. czerwca 05 w Libercu.

EUREX STRASSE

Die Euroregionale Expertengruppe Straße (EUREX Straße) beriet am 24.11.2004 zu Problemen des Straßenverkehrs in der Euroregion. Die Experten aus allen drei Ländern waren sich einig, dass besonders nach dem Beitritt Polens und Tschechiens zur Europäischen Union den Verbindungen über die ehemaligen Grenzen hinweg eine erhöhte Bedeutung zukommt. Deshalb wurde intensiv nicht nur über neue Verbindungen und die Realisierung aktueller Vorhaben gesprochen, sondern auch an der Herausgabe eines Flyers zu den Straßen-, Eisenbahn- und Tourismusgrenzübergängen gearbeitet. Dieser

Flyer ist in den drei Sprachen als Handmaterial im Frühjahr erschienen.

Am 13. Januar 05 hat in Liberec die EUREX Straße getagt. Auf dem Programm stand die Beratung der Projekte, die in die Initiative INTERREG III A eingereicht worden sind. Es ist insbesondere die Sanierung der Straßen, die zu den Grenzübergängen führen, und die Ausschreibung eines Architekten-Ingenieur-Wettbewerbs für den Ausbau der Brücke über die Neiße am Dreiländerpunkt behandelt worden. Die Mitglieder der Gruppe haben sich zum Arbeitsplan für das Jahr 2005 geeinigt:

- gegenseitiger Informationsaustausch zur

Vorbereitung und Realisierung der Straßenbauinvestitionen

- Informationsaustausch zu Änderungen und Öffnungen neuer Grenzübergänge
- Bildung einer grafischen Grundlage – Karte von Straßenbauinvestitionen
- Beratung der Projekte, die für die Einreichung in INTERREG III A vorbereitet werden
- Vorbereitung des Verkehrsentwicklungskonzeptes der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

EUREX SILNIČNÍ DOPRAVA

O problémech v silniční dopravě v Euroregionu jednala 24.11.2004 pracovní skupina Silniční doprava. Experti ze všech tří zemí se shodli na tom, že zejména po vstupu Polska a České republiky do Evropské unie získají na významu komunikace přes bývalé hranice. Proto se intenzivně hovořilo nejen o nových komunikacích a realizaci aktuálních záměrů, ale také o vydání letáku k silničním, železničním a turistickým hraničním přechodům. Tento leták v trojjazyčné mutaci byl vydán na jaře tohoto roku.

13. ledna 2005 zasedala EUREX v Liberci. Na programu bylo projednávání projektů podávaných do INTERREGU III A. Jednalo se především o opravy přístupových silnic k hraničním přechodům a přípravu mezinárodní architektonicko-inženýrské soutěže na vybudování mostu na Nise v bodě Trojzemí. Členové skupiny se dohodli na plánu práce pro rok 2005:

- vzájemné informování o přípravě a realizaci silničních investic
- podání informací o změnách a otevírání nových hraničních přechodů

- vytvoření grafického podkladu – mapy silničních investic
- projednávání projektů připravovaných do INTERREGU III A
- příprava Konceptce rozvoje dopravy v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

EUREKS "DROGI"

Euroregionalny zespół ekspertów do spraw komunikacji drogowej (Eureks "DROGI") obradował 24.11.2004 r. w Zittau nad problemami ruchu drogowego w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa. Specjaliści z wszystkich trzech krajów zgodni byli co do tego, że zwłaszcza po wejściu Polski i Czech do Unii Europejskiej połączenia ponad dawnymi granicami nabierają teraz rosnącego znaczenia. Dlatego też rozmawiano intensywnie nie tylko o nowych powiązaniach i realizacji bieżących przedsięwzięć, lecz także o wydaniu ulotki opracowanej na temat przejść granicznych – dro-

gowych, kolejowych i turystycznych. Ulotka ukaże się na wiosnę i będzie poręcznym trójjęzycznym materiałem informacyjnym.

13 stycznia 05 w Libercu obradował zespół ekspercki ds. transportu drogowego.

W programie była konsultacja projektów złożonych do Inicjatywy INTERREG III A. Dotyczy to zwłaszcza sanacji dróg prowadzących ku przejściom granicznym oraz rozpisanie konkursu inżyniersko-architektonicznego na budowę mostu przez Nysę na tzw. "Trójstyku". Członkowie zespołu uzgodnili plan pracy na rok 2005:

- wzajemna wymiana informacji odnośnie

przygotowania i realizacji inwestycji drogowych

- wymiana informacji o zmianach i o otwieraniu nowych przejść granicznych
- opracowanie graficzne podstawowej mapy dot. inwestycji drogowych
- konsultowanie projektów, które będą przygotowywane do INTERREGU III A
- Przygotowanie koncepcji rozwoju transportu w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa.

EUREX BIBLIOTHEKEN

Am 10.12.04 traf sich die EUREX Bibliotheken, um die erreichten Ergebnisse 2004 auszuwerten. Besonders hervorzuheben sind der Bibliothekskongress in Jelenia Góra, der Bibliotheksführer für Kinder "Willkommen in der Bibliothek", die laufende Rübezahl-Ausstellung und die Überarbeitung der Dokumentation "10 Jahre Zusammenarbeit der Bibliotheken in der ERN". Gleichzeitig wurde der Arbeitsplan für 2005 festgelegt, der u.a. die Erarbeitung eines Kalenders für das Jahr 2006 mit dem Titel "Kostbarkeiten in Bibliotheken", die 4. Edition des bildkünstlerischen Wettbewerbs "Rübezah!" sowie einen Foto-Schülerwettbewerb "Unsere schöne Oberlausitz" beinhaltet.

Die Expertengruppe traf sich am 16.02.05 in der Christian-Weise-Bibliothek in Zittau. Die Fachstelle für Bibliotheken Dresden informierte die Teilnehmer über die geplante Präsentation eines Medienkoffers zum Thema "Nahe ferne Heimat – 60. Jahrestag nach Kriegsende". Der Medienkoffer wurde auf Initiative der Brücke Most-Stiftung zusammengestellt. Darüber hinaus wird nächstes Jahr in Dresden der 95. Deutsche Bibliothekskongress durchgeführt. Eine Einbindung der polnischen und tschechischen Partner wäre in einem Rundtisch-Gespräch sowie in der Teilnahme an der parallel geplanten Ausstellung denkbar. Die Expertengruppe erarbeitet derzeit ein Projekt für einen dreisprachigen Medienkoffer. Dieser soll in Bibliotheken der Euroregion

sowie an Schulen speziell für Kinder und Jugendliche zur Verfügung gestellt werden. Des Weiteren wird für das Jahr 2006 ein Kalender "Kostbarkeiten in Bibliotheken der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa" mit den Fotos der Buchdenkmäler und Begleittexten in den Sprachen tschechisch, polnisch, deutsch und sorbisch vorbereitet.

Ein weiterer Diskussionsschwerpunkt der Beratung war, wie potentiellen Lesern die grenzüberschreitende Bibliotheksnutzung in der Euroregion näher gebracht werden kann. So ist zum Beispiel geplant, auf den Internetseiten der Euroregion (www.neisse-nisa-nysa.org) über die Möglichkeiten der Ausleihe ausländischer Nutzer in Bibliotheken zu informieren.

EUREX KNIHOVNY

10.12.04 se sešla EUREX Knihovny, aby vyhodnotila výsledky dosažené za rok 2004. Z nich byl nejvýznamnější Knihovnický kongres v Jelení Hoře, průvodce po knihovnách pro děti "Vítejte v knihovně", probíhající výstava o Krakonošovi a zpracování dokumentace "10 let spolupráce knihoven v ERN". Dohodnut byl také plán práce na rok 2005, který obsahuje mj. zpracování kalendáře na rok 2006 s názvem "Historické skvosty v knihovnách ERN", 4. ročník výtvarné soutěže "Krakonoš" a žakovská fotografická soutěž "Naše pěkná Horní Lužice".

16.02.05 se sešla pracovní skupina v Knihovně Christiana Weise v Žitavě. Odborné pracoviště pro knihovny v Drážďanech informovalo účastníky o plánované prezentaci mediálního kuffíku na téma "Blízky vzdálený domov – 60. výročí konce války". Mediální kuffík byl sestaven z iniciativy nadace Brücke-Most-Stiftung. Mimoto se bude v příštím roce v Drážďanech konat 95. německý kongres knihovníků. Uvažuje se o zapojení polských a českých partnerů v Rozhovoru u kulatého stolu a účasti na paralelně plánované výstavě. Pracovní skupina zpracovává v současné době projekt na vytvoření trojjazyčného

mediálního kuffíku. Ten by měl být k dispozici především dětem a mládeži v knihovnách Euroregionu. Kromě toho se připravuje na rok 2006 kalendář "Historické skvosty Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa" s fotografiemi knižních památek a doprovodnými texty v češtině, polštině, němčině a lužické srbštině.

Dalším téžistěm jednání byla diskuze o tom, jak prezentovat potenciálním čtenářům využívání knihoven Euroregionu přes hranice. Plánuje se například umístění informací o možnostech půjčování knih zahraničným uživatelům na internetové stránky Euroregionu (www.neisse-nisa-nysa.org).

EUREKS "BIBLIOTEKI"

10.12.04 spotkał się Eureks "Biblioteki", by – mając na uwadze współpracę w roku następnym – ocenić wyniki uzyskane w r. 2004. Na wyeksponowanie zasługują tu kongres bibliotek w Jeleniej Górze, przewodnik biblioteczny dla dzieci "Witamy w bibliotece", trwająca obecnie wystawa o Liczyrzepie oraz opracowanie dokumentacji "10 lat współpracy bibliotek w ERN". Równocześnie przyjęty został plan pracy na rok 2005, obejmujący m.in. opracowanie kalendarza na rok 2006 p/t "Skarby bibliotek", IV edycję konkursu graficznego poświęconego Liczyrzepie oraz szkolny konkurs fotograficzny "Nasze piękne Górne Łużyce".

Zespół ekspercki spotkał się 16.02.05 w Bibliotece im. Christiana Weiße w Żytawie/Zittau. Centrum Specjalistyczne Bibliotek w Dreźnie poinformowało uczestników o planowanej prezentacji tzw. medialnego kufra na temat "Bliska daleka ojcowizna – 60 lat od końca wojny". Kufer medialny jest skompletowany z inicjatywy Fundacji "Brücke – Most". Ponadto, w przyszłym roku w Dreźnie zostanie przeprowadzony 95. Niemiecki Kongres Bibliotek. Możliwe byłoby włączenie polskich i czeskich partnerów do rozmów "okrągłego stołu" a także do udziału w planowanej równoległe wystawie. Obecnie zespół opracowuje projekt trójjęzycznego "kufra medialnego". Powinien

on być udostępniony do dyspozycji w bibliotekach Euroregionu jak również w szkołach, szczególnie dzieciom i młodzieży. Ponadto na rok 2006 przygotowany zostanie kalendarz "Skarby w bibliotekach Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa" – w językach czeskim, polskim, niemieckim i serbołużycyckim. Kolejnym akcentem w dyskusji podczas obrad było pytanie, w jaki sposób można potencjalnym czytelnikom przybliżyć ponad graniczne korzystanie z bibliotek. I tak np. planowane jest informowanie na internetowych stronach Euroregionu (www.neisse-nisa-nysa.org) zagranicznych użytkowników o możliwościach wypożyczenia pozycji bibliotecznych.

EUREX WALDÖKOLOGIE

Die Beratung der EUREX Waldökologie fand am 16.12.04 in Schönau-Berzdorf statt. Gegenstand bildete die Renaturierung des zukünftigen Berzdorfer Sees. In aktueller Bearbeitung der Arbeitsgruppe befinden sich die Projekte "Besucherlenkung im Wald" bzw. "Optimalisierung der Nutzung der Wälder im Landschaftsschutzgebiet durch die Öffentlichkeit" sowie das Vorhaben "Bergwiesenmanagement". An die Beratung schloss sich eine Exkursion in das ehemalige Tagebaugebiet an.

EUREX LESY

Jednání EUREX Lesy se konalo 16.12.04 v Schönau-Berzdorf. Předmětem jednání byla kultivace budoucího Berzdorfského jezera. Aktuálně zpracovává skupina projekty "Provádění návštěvníků v lese" resp. "Optimalizace využívání lesů v chráněné krajinné oblasti veřejnosti" a záměr "Management horských luk". Na jednání navazovala exkurze do bývalého dolu.

EUREKS "EKOLOGIA LASU"

Obrady eureksu "Ekologia lasu" odbyły się 16.12.04 w Schönau-Berzdorf. Ich przedmiot stanowiła renaturyzacja przyszłego jeziora "Berzdorf". W trakcie obecnych prac grupy roboczej są projekty "Kierowanie odwiedzającymi las" lub "Optymalizacja korzystania przez publiczność z lasów, w obszarze chronionego krajobrazu" jak również przedsięwzięcie "Zarządzanie łąkami górskimi". Naradę zakończyła wycieczka na teren byłej odkrywkę kopalnianej.

EUREX SAUBERE NEISSE

Die EUREX Saubere Neiße beriet am 17.12.04 in Liberec. Hervorzuheben ist in der Auswertung der Erfolg der Konferenz Saubere Neiße am 20./21.10.04. An dieser Veranstaltung nahmen ca. 100 Vertreter der öffentlichen Verwaltung und Fachorganisationen aus der gesamten Euroregion teil. Im Rahmen der Konferenz wurden insgesamt 18 Fachreferate (8 aus Tschechien, 7 aus Deutschland, 3 aus Polen) über einzelne Projekte und ihre Ziele zu folgenden Themenkreisen vorgetragen:

- Anwendung der EU-Richtlinie über Wasserpolitik 2000/60/ES auf die Bedingungen des Flussgebietes Lausitzer Neiße als Pilotprojekt
- Reinigung von Abwässern in den Gemeinden
- Hochwasserschutz der Städte und Gemeinden
- Nutzung des Flusses für Erholungszwecke und sportliche Zwecke
- Schutz bedrohter Pflanzen und Tierarten im Flussgebiet der Lausitzer Neiße
- Maßnahmen gegen die Verbreitung eingeschleppter Pflanzenarten (Invasionspflanzen)

EUREX ČISTÁ NISA

EUREX Čistá Nisa jednala v Liberci 17.12.04. Při vyhodnocování stál za pozornost úspěch konference Čistá Nisa 20./21.10.04. Této akce se zúčastnilo ca. 100 zástupců veřejné správy a odborných organizací z celého Euroregionu. V rámci konference bylo předneseno 18 odborných referátů (8 z Čech, 7 z Německa a 3 z Polska) o jednotlivých projektech a jejich cílech k následujícím tématickým okruhům:

- aplikace Rámcové směrnice o vodách 2000/60/ES v podmínkách povodí Lužické Nisy jako pilotní projekt
- čištění odpadních vod v obcích
- ochrana před povodněmi ve městech a obcích
- využívání řeky pro rekreaci a sport
- ochrana ohrožených druhů rostlin a živočichů v povodí Lužické Nisy
- opatření proti šíření invazních rostlin

EUREKS "CZYSTA NYSZA"

Eureks "Czysta Nysa" obradował 17.12.04. w Libercu. W ocenie dokonań podkreślić należy sukces konferencji "Czysta Nysa" w dniach 20./21.10.04. W konferencji wzięło udział ok. 100 przedstawicieli administracji publicznej i organizacji branżowych z całego Euroregionu. W toku obrad wygłoszono łącznie 18 referatów (8 z Czech, 7 z Niemiec 3 z Polski), poświęconych pojedynczym projektem i ich celom dotyczącym następujących obszarów tematycznych:

- Zastosowanie wytycznych UE dot. polityki wodnej 2000/60/ES, jako projekt pilotażowy, w warunkach zlewni Nysy Łużyckiej,
- Oczyszczanie ścieków w gminach,
- Ochrona przeciwpowodziowa miast i gmin,
- Wykorzystanie rzeki dla celów rekreacyjnych i sportowych,
- Ochrona zagrożonych gatunków roślin i zwierząt w zlewni Nysy Łużyckiej,
- Przeciwdziałania rozplenianiu się obcych, przywleczonych gatunków roślin (rośliny inwazyjne).

Przeprowadzenie konferencji i jej sfinansowanie zapewniły Kraj Liberecki przy wsparciu programu PHARE.

EUREX WIRTSCHAFT

Der Hauptinhalt der Beratung der EUREX, die am 12. Januar 2005 in Liberec getagt hat, war die Darstellung von Entwicklungsdokumenten des tschechischen Teils der Euroregion mit der Bestimmung der Themen für eine effektive grenzüberschreitende Zusammenarbeit. Die Themenentwürfe, die von der tschechischen Seite ausgegangen sind, waren: die Erhöhung der grenzüberschreitenden Mobilität der Arbeitnehmer – eine potenzielle Zusammenarbeit mit den EUREX-Beratern, Unterstützung der funktionierenden Kontaktzentren für die Unternehmen, Verknüpfung

des Angebotes der Investitionsgelegenheiten auf dem Gebiet der Region Liberec mit den ähnlichen Datenbanken auf allen Seiten der Euroregion, Nutzung der EUREX Wirtschaft bei der Anknüpfung der Kontakte für grenzüberschreitende Projekte, Unterstützung des Ausbaus der benötigten Infrastruktur, Unterstützung der Tourismusprojekte von grenzüberschreitender Bedeutung mit dem Ziel, eine Ferienregion zu bilden. Die tschechische Seite hat auch den Arbeitsplanvorschlag für das Jahr 2005 unterbreitet: 1) Innovationspreis 2005 – Wettbewerbsmonitoring (Februar-Dezember), Teilnahme der EUREX Wirt-

schaft an der Auswertung des Wettbewerbs – nationale und internationale Runde (September-Oktober), Veranstaltung des Festabends zur Übergabe des Innovationspreises (November/Dezember), 2) Teilnahme an der Ausstellung KONVENTA (April 2005), Absichern der Teilnahme der Aussteller von allen Seiten, Präsentation der EUREX Wirtschaft, der Euroregion, der Kontaktzentren, 3) Monitoring der Projekte, die für die Einreichung in die Initiative INTERREG III A vorbereitet werden, Stellungnahme zu den eingereichten Projekten, 4) Medialisierung der erfolgreichen Projekte im Wirtschaftsbereich.

EUREX HOSPODÁŘSTVÍ

Hlavní náplní jednání skupiny, které se konalo 12. ledna 2005, byla prezentace rozvojových dokumentů české části Euroregionu spolu s určením témat pro efektivní přeshraniční spolupráci. Návrhy témat, které vzešly z české strany, byly: zvýšení přeshraniční mobility pracovníků – možná spolupráce s EURES poradci, podpora fungujících informačních center pro podnikatele (kontaktní centrum), propojení nabídky investičních příležitostí na území kraje s podobnými data-

bázemi na všech stranách Euroregionu, využítí pracovní skupiny EUREX Hospodářství při navazování kontaktů pro projekty přeshraničního typu, podpora budování potřebné infrastruktury, podpora projektů cestovního ruchu přeshraničního významu s cílem vytvořit prázdninový region. Česká strana také předložila návrh plánu činnosti na rok 2005: 1) Cena za inovaci 2005 – monitoring soutěže (únor-prosinec), účast EUREX Hospodářství při vyhodnocování soutěže – národního a mezinárodního kola (září-říjen), organiza-

ce zabezpečení slavnostního večera předávání ceny za inovaci (listopad/prosinec 2005), 2) Spoluúčast při výstavě KONVENTA (duben 2005), zajištění vystavovatelů z jednotlivých stran, prezentace EUREX Hospodářství, Euroregionu, kontaktních center, 3) Monitorování projektů připravovaných do Iniciativy INTERREG III A, vydávání stanovisek k předloženým projektům, 4) Medializace úspěšných projektů v hospodářské oblasti.

EUREKS "GOSPODARKA"

Glówną treść obrad zespołu, który obradował 12 stycznia 2005 było zaprezentowanie przez czeską stronę Euroregionu dokumentów dotyczących rozwoju, z określeniem tematów na rzecz efektywnej współpracy ponad graniczną. Proponowanymi tematami, jakie wyszły ze strony czeskiej, były: podniesienie transgranicznej mobilności pracobiorców – potencjalna współpraca z konsultantami Eureksu, wspieranie ośrodków kontaktowych dla przedsiębiorstw, kojarzenie oferty okazji inwestycyjnych na obszarze regionu libereckego z podobnymi bankami danych we

wszystkich stronach Euroregionu, wykorzystanie Eureksu "GOSPODARKA" przy nawiązaniu kontaktów na rzecz projektów transgranicznych, popieranie rozbudowy potrzebnej infrastruktury, popieranie projektów turystycznych o znaczeniu ponadgranicznym, mających służyć tworzeniu regionu urlopowego. Strona czeska rozdała obecnym projekt planu pracy na rok 2005, obejmujący pozycje: 1) Nagroda INNOWACJE 2005 – monitorowanie konkursowe (luty-grudzień), udział Eureksu "GOSPODARKA" w ocenie konkursowej – rundy: narodowa i międzynarodowa (wrzesień-październik), impreza wie-

czoru galowego z wręczeniem nagrody INNOWACJE (listopad-grudzień), 2) udział w wystawie KONVENTA (kwiecień 2005), zapewnienie udziału wystawców z wszystkich trzech stron, prezentacja Eureksu "GOSPODARKA", Euroregionu, centrów kontaktowych, 3) monitorowanie projektów, które będą przygotowywane jako aplikacje do Inicjatywy INTERREG III A, zajęcie stanowiska wobec projektów złożonych, 4) popularyzacja medialna udanych projektów z dziedziny gospodarki.

EUREX RADWEGE

Ende Januar hat in Liberec die Beratung der EUREX Radwege stattgefunden. Es wurden die Gestaltung, Markierung und Entwürfe der Änderung der Streckenführung der euroregionalen Radmagistralen besprochen. Zum Rübzahlweg (ER 2) hat man die Leitung der Magistrale auf der Strecke der ehemaligen Schmalspurbahn "Heřmanička" aus Frýdlant zum neuen Grenzübergang Heřmanice-Bogatynia beraten. Für den Radweg Berlin-Prag (ER 5) ist die Verschiebung der Strecke auf den Grenzübergang Sohland-Lipová abgestimmt worden. Im Rahmen von ER 8 (Ploučnice/Polzen) werden nun die Teilabschnitte (Osečná-Hamr na Jezeře) ausgebaut. Im Jahre 2005 wird der Vermarktung des Radweges Oder-Neiße (ER 3) viel Aufmerksamkeit gewidmet. Im Rahmen von PHARE CBC- und INTERREG III A-Projekten werden die Infotafeln und ein Flyer hergestellt. Zum Schluss der Beratung ist das Konzept des Radtourismus in der Liberecker Region und die Vorbereitung des Ausbaus des Informationszentrums in Rádlo-Milíře (auf der Strecke der Multifunktionellen touristischen Magistrale) dargestellt worden.

vyznačení a návrhy na změny trasování euroregionálních cyklomagistrál. Na Krakonošově stezce (ER 2) se projednávalo vedení magistrály po trase bývalé úzkorozchodné tratě "Heřmanička" z Frýdlantu na nový hraniční přechod Heřmanice-Bogatynia. Na stezce Berlín-Praga (ER 5) byl dohodnut přesun vedení trasy na hraniční přechod Sohland-Lipová. V rámci ER 8 (Ploučnice/Polzen) se zatím realizují dílčí úseky (Osečná – Hamr na Jezeře). V roce 2005 bude velká pozornost věnována propagaci cyklostezky Odra-Nisa (ER 3). V rámci projektů podpořených z PHARE CBC a INTERREG III A budou vyrobeny informační tabule a propagační leták. Závěrem jednání byla prezentována koncepce cykloturistiky v libereckém kraji a příprava výstavby informačního centra v Rádle-

Milířích (na trase Multifunkční turistické magistrály).

EUREKS "SZLAKI ROWEROWE"

W końcu stycznia w Libercu odbyły się obrady Eureksu "Szlaki rowerowe". Omówiono kształtowanie, oznakowanie i projekty zmian w trasach szlaków euroregionalnych magistral rowerowych. Na "Szlaku Liczyrzepy" (ER 2) konsultowano skierowanie magistrali na trasie dawnej kolejki wąskotorowej "Heřmanička" z Frýdlantu do nowego przejścia granicznego Heřmanice-Bogatynia. Na szlaku Berlín – Praga (ER 5) uzgodniono przesunięcie trasy na przejście graniczne Sohland-Lipová. W ramach ER 8 (Ploučnice/Polzen) będą wykonywane obecnie odcinki cząstkowe (Osečná-Hamr na Jezeře). W roku 2005 dużo uwagi poświęci się "rynkowej" promocji szlaku rowerowego Odra-Nysa (ER 3). W ramach projektów do programów Phare CBC i INTERREG III A zostaną wykonane tablice informacyjne oraz ulotka. Na zakończenie obrad przedstawiona została koncepcja turystyki rowerowej w rejonie libereckim i przygotowania do budowy centrum informacyjnego Rádlo-Milíře (na trasie wielofunkcyjnej magistrali turystycznej).

EUREX CYKLOSTEZKY

Koncem ledna proběhlo v Liberci jednání skupiny Cyklostezky. Byly projednány úpravy,

EUREX GRENZÜBERSCHREITENDES KRISENMANAGEMENT

Am 18.01.2005 kam die Expertengruppe in Jelenia Góra erstmalig in dieser Form grenzüberschreitend zusammen. Insgesamt wird sich die Gruppe mit den Bereichen Katastrophenschutz, Feuerwehr und Rettungswesen befassen. Die Zusammenarbeit ist durch ein breites Spektrum zu bewältigender Aufgaben geprägt. Der Handlungsbedarf ist groß. So gibt es bisher beispielsweise noch immer Unklarheiten in den Zuständigkeiten auf der jeweils anderen Seite der Grenze. Damit fehlen die richtigen Ansprechpartner. Die Offen-

legung der jeweiligen Organisationsstrukturen soll Abhilfe schaffen.

Im Bereich der grenzüberschreitenden Notfallrettung gibt es bislang keine zwischenstaatlichen Verträge. Demnach stehen unter anderem Fragen zur Klärung des grenzübergreifenden Krankentransports, des Berufsrechts für Notfallärzte, des Einsatzes von Sonderrechten, wie z. B. des Blaulichts an. Ein weiterer Schwerpunkt ist der Umgang bei grenzüberschreitenden Schadensereignissen. Für diesen Fall soll eine Arbeitsgrundlage für den gegenseitigen Informationsaustausch im Gefahrenfall erarbeitet werden. Dazu gehören

z. B. die regionale Analyse von Bedrohungen, die Erfassung zur Verfügung stehender Kräfte und Mittel sowie die Befehlsstrukturen.

Darüber hinaus kommt der Expertengruppe die Aufgabe zur Einschätzung von INTERREG III A-Projekten, also grenzüberschreitenden Vorhaben in der Euroregion im Bereich Sicherheit zu. Im Rahmen der Beratung wurden die aktuellen Projekte von den drei Seiten vorgestellt und durch die Fachexperten eine gemeinsame Stellungnahme erarbeitet. Die Beratung endete mit einer Besichtigung des im Bau befindlichen Feuerwehrstützpunktes in Jelenia Góra.

EUREX PŘESHRAŇIČNÍ KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

18.01.2005 se sešla mezinárodní pracovní skupina poprvé v této podobě v Jelení Hoře. Skupina se bude zabývat oblastí ochrany před katastrofami, spoluprací hasičů a záchranářství. Spolupráce se vyznačuje širokým spektrem úkolů, které je nutné zvládnout a potřeba její činnosti je vskutku velká. Např. dosud stále ještě nejsou jasné kompetence na jednotlivých stranách hranice, a proto chybí správné kontaktní osoby. Objasnění

daných organizačních struktur by mělo napomoci tyto nedostatky odstranit.

V oblasti přeshraňiční první pomoci ještě neexistují žádné mezistátní dohody. Musejí být objasněny otázky přeshraňičního transportu nemocných, profesní licence pro lékaře první pomoci, uplatnění práva použití např. majáku. Dalším téžistěm je postup při přeshraňičních událostech způsobení nějaké škody. Pro tento případ by měl být vyhotoven pracovní materiál pro vzájemnou výměnu informací v případech nebezpečí. K tomu patří např. regio-

nální analýza různých ohrožení, zachycení personálního zabezpečení a prostředků, které jsou k dispozici a struktur, které případným zásahům velí.

Mimoto je úkolem skupiny posuzování projektů podaných do INTERREG III A, tj. přeshraňičních záměrů v oblasti bezpečnosti na území Euroregionu. Na jednání byly představeny aktuální projekty všech tří stran a odborníci vypracovali společné stanovisko. Setkání bylo ukončeno návštěvou požární zbrojnice, která se nyní staví v Jelení Hoře.

EUREX "PONADGRANICZNE ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE"

W dniu 18.01.2005 w Jeleniej Górze, po raz pierwszy w tej formie zespół ekspercki spotkał się ponadgranicznie. Zespół będzie się zajmował łącznie ochroną przed katastrofami, pożarnictwem i służbami ratowniczymi. Współpracę wyróżnia szerokie spektrum zadań, jakie stają przed specjalistami. Potrzeba działania jest wielka. Na przykład nadal istnieją niejasności w sferze kompetencji po różnych stronach granic. Przez to w rozmowach brakuje właściwych partnerów. Udostępnienie sobie nawzajem poszczególnych struktur organiza-

cyjnych powinno być pomocne. W dziedzinie transgranicznego ratownictwa wypadkowego nie ma dotychczas umów międzypaństwowych. Zatem do wyjaśnienia są m.in. pytania o transgraniczny transport chorych, uprawnienia do wykonywania czynności zawodowych przez lekarzy pogotowia, korzystania z uprawnień specjalnych, jak np. błękitnych świateł sygnałowych. Kolejny ważki temat to postępowanie przy ponadgranicznych zdarzeniach szkodowych. W tej sprawie powinniśmy zostać opracowany materiał roboczy dla wzajemnej wymiany informacji w przypadkach najechania. Do zestawu zadań należą n.p.

regionalne analizy zagrożeń, opisanie sił i środków będących do dyspozycji jak też struktur rozkazodawczych.

Ponadto zespołowi ekspertów przybędzie zadanie dot. oceny projektów do INTERREG III A, a więc przedsięwzięć transgranicznych w Euroregionie, w sferze bezpieczeństwa. W ramach konsultacji przez wszystkie trzy strony przedstawione zostały aktualne projekty a specjaliści opracowali wspólne stanowisko.

Obrazy zakończyły się zwiedzeniem będącej w budowie placówki wsparcia straży pożarnej w Jeleniej Górze.

EUREX TOURISMUS – MESSEN UND PRÄSENTATIONEN

Am 02.02.2005 trafen sich die Messeverantwortlichen, um gemeinsam die touristischen Messen der Euroregion Nisse für das Jahr 2005 weiter vorzubereiten. Zum einen wird es die Tourismusmesse Jablonec n.N. vom 16.–18.03.2005 in der Stadthalle geben. Zum anderen findet am 06./07.05.2005 die TOURTEC auf dem Marktplatz in Jelenia Góra statt. Die Tourismusbörse Görlitz ist vom 04.–06.11.2005 geplant und wird an einem neuen Veranstaltungsort, der Landskron Kulturbrauerei, durchgeführt. Das diesjährige Motto lautet "Aktivurlaub – Wandern in der Ferienregion Nisse".

Die gemeinsame Arbeit gestaltet sich gegenwärtig vor allem im Hinblick auf die Akquisierung, die Öffentlichkeitsarbeit sowie die Vorbereitung und Durchführung gemeinsamer Konferenzen.

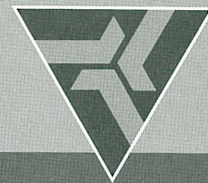
EUREX CESTOVNÍ RUCH – VELETRHY A VÝSTAVY

02.02.2005 se sešly osoby zodpovědné za pořádání veletrhů a výstav, aby společně připravily veletrhy cestovního ruchu v Euroregionu v roce 2005. Nejprve se bude konat veletrh cestovního ruchu v Městské hale v Jablonci nad Nisou ve dnech 16.–18. 03.2005. Dále se koná 06. a 07.05.2005 TOURTEC na náměstí v Jelení Hoře. Turistická burza v Görlitz se plánuje v termínu 04.–06.11.2005 a sice na novém místě – v kulturní pivnici Landskron. Letošní motto zní: "Aktivní dovolená – pěší turistika v prázdninovém regionu Nisa".

Společná práce ve skupině se soustřeďuje především na akvizici vystavovatelů, práci s veřejností či přípravu a organizaci společných konferencí.

EUREKS "TARGI TURYSTYCZNE I PREZENTACJE"

W dniu 2.02.2005 spotkali się w Görlitz specjaliści odpowiedzialni za sprawy targów, by wspólnie kontynuować przygotowanie targów turystycznych Euroregionu Nysa na rok 2005. Po pierwsze będą to Targi Turystyki w Jabloncu n.N. w dniach od 16. do 20.03.05 w Hali Miejskiej. W dniach 6. i 7.05.05 na historycznym Rynku w Jeleniej Górze odbędzie się impreza TOURTEC. Giełda Turystyczna w Görlitz planowana jest w dniach od 4.–6.11.05 i zostanie przeprowadzona w nowej lokalizacji, w Browarze Kultury "Landskron". Tegoroczne motto brzmi "Aktywny urlop – wędrowanie przez Ferienregion Nisse". Wspólna praca skupia się obecnie przede wszystkim na działaniach związanych z akwizycją wystawców, działaniami medialnymi jak również na przygotowaniu i przeprowadzeniu wspólnych konferencji.

JUGEND-EUROPERA-FÖRDERPREIS 2005 OHNE SIEGER

Am 5. März fand im Hoyerswerdaer Schloss der Vorausscheid um den diesjährigen Jugend-Europera-Förderpreis statt. Dieser Wettbewerb wird ermöglicht durch das Engagement der Euroregion, der Dresdner Bank und der Stadt Hoyerswerda als Ausrichter. Ziel ist, den musikalischen Nachwuchs, in diesem Jahr im Fach Klavier, in der Region zu fördern. Der Sieger darf traditionsgemäß gemeinsam mit der Neuen Lausitzer Philharmonie die Hoyerswerdaer Musikfesttage eröffnen.

In diesem Jahr, so entschied die strenge Jury, wird dieser Höhepunkt entfallen. Es wurde kein erster Platz vergeben. Schade, aber die strengen Ausschreibungsmodalitäten ließen wohl keine andere Entscheidung zu.

Um den Förderpreis hatten sich der 15-jährige Paul Wauer aus Großschweidnitz (D) und der zwei Jahre ältere Filip Halon aus Piechovice (PL) beworben. Der tschechische Teilnehmer war leider nicht angereist.

Vergeben wurden, so die Entscheidung der Jury, nur ein zweiter und ein dritter Platz. Der Zweite ging an Filip Halon. Der hoch begabte junge Mann hatte es sich nicht leicht gemacht. Er spielte Chopin, mit sehr hohem Schwierigkeitsgrad. Paul Wauer freute sich über Platz drei für seine Darbietung von Pierrot und Villa.

Beide werden am Abend des 17. April in Hoyerswerda zur Preisverleihung erwartet. Dass es kein Vorspiel gibt, ist schade. Verdient hätten sich das alle beide. Die Sympathie des Publikums sei ihnen gewiss gewesen.

CENA JUGEND-EUROPERA 2005 BEZ VÍTĚZE

5. března se na zámku v Hoyerswerdě součetžilo o cenu Jugend-Europera. Tato soutĚž se koná díky iniciativĚ Euroregionu, Dresdner Bank a mĚsta Hoyerswerda jako organizátora akce. Jejím cílem je podpora hudebního dorostu, letos v oboru klavír. Vítěž soutĚže smí

Filip Halon

Paul Wauer

Spannung vor der Preisverkündung; die jungen Musiker und ihre Eltern.

NapĚtí před vyhlášením cen; mladí hudebníci a jejich rodiče.

NapĚcie przed ogłoszeniem wyniku konkursu; młodzi muzycy i ich rodzice.

dle tradice zahajovat společně s Novou Lužickou Filharmonií Hudební slavnosti města Hoyerswerdy.

V tomto roce se však na základĚ rozhodnutí přísnĚ poroty toto vrcholné vystoupení konat nebude. Nebyla totiž udĚlena žádná první cena. Škoda, ale přísná výběrová kritéria prý jiné rozhodnutí neumožňovala. O cenu se ucházel 15-letý Paul Wauer ze Großschweidnitz (D) a o dva roky starší Filip Halon z Piechowic (PL). Český účastník bohužel nepřijel.

Dle rozhodnutí poroty bylo ocenĚno druhé a třetí místo. Na druhém se umístil Filip Halon. Vsoce talentovaný mladý muž si to neusnadnil, zahrál náročné Chopinovy skladby. Paul Wauer se radoval ze třetího místa za zahraniční Pierrota a Villy.

Oba budou očekáváni v HoyerswerdĚ 17. dubna večer, kdy jim budou udĚleny ceny. Je škoda, že nebude žádná předehra. Oba by si to zasloužili. Sympatie publika mají však jistĚ.

NAGRODA MŁODZIEŻOWA EUROPERA 2005 BEZ ZWYCIĘZCY

5 marca na zamku w Hoyerswerdzie nastąpiło rozstrzygniĚcie dot. tegorocznej Młodzięzowej Nagrody EUROPERA '2005. Konkurs ten jest możliwy dzięki zaangażowaniu się patronów: Euroregionu, Dresdner Bank i Miasta Hoyerswerda. Celem jest wspieranie w regionie narybku młodych muzyków, w tym roku w klasie fortepianu. Zgodnie z tradycją, zwycięzca ma możliwość otworzyć, wspólnie z Nową Filharmonią Łużycką, Hoyerswerdzkie Dni Świąt Muzyki. Właściwie tak. Ale w tym roku – tak zdecydowało surowe jury – ten kulminacyjny motyw wypadnie. Nie przyznano bowiem pierwszej nagrody. Szkoda, ale surowe warunki konkursu nie dopuszczają tu zapewne żadnej innej decyzji. O nagrodę ubiegali się 15-letni Paul Wauer z Großschweidnitz i o dwa lata starszy Filip Halon z Piechowic (Polska). Uczestnik czeski nie dojechał.

Przyznane zostały, to decyzja jury, tylko miejsca drugie i trzecie. Drugie otrzymał Filip Halon. Ten bardzo utalentowany młody muzyk nie ułatwił sobie zadania. Chopin, z bardzo wysokim stopniem trudności. Filip nagrodzony został drugim miejscem, Paul Wauer cieszył się z trzeciego miejsca za zaprezentowanie Pierrota i Villi.

Obydwaj będą oczekiwani wieczorem 17 kwietnia w Hoyerswerdzie dla wręczenia im nagród. Źe nie będzie wystĚpu, to szkoda. Zasluzili na niego obydwoj. Sympatię publiczności zyskaliby z pewnością.

SCHWARZ-WEISS-FOTOGRAFIE 2005

Der Fotografenverband der Euroregion Neisse KONTAKT hat gemeinsam mit dem Fotoklub Safir in Turnov und dem Fomaklub in Liberec den bereits 3. Jahrgang des Wettbewerbs "Schwarz-weiß-Foto" ausgeschrieben. Der Wettbewerb ist offen für Fotografen aus der ganzen Tschechischen Republik und allen Teilen der Euroregion.

Die Motivwahl ist frei, einreichen sollte man nur schwarz-weiße, getönte oder kolorierte Fotos mit der minimalen Größe von 18x24 cm. Auf der Rückseite sollte der Name des Autors, seine genaue Adresse und die Bezeichnung des Fotos vermerkt sein. Jeder Autor kann max. 10 Fotos einsenden. Zyklen mit einer Serie von 5 Stück werden als eine Arbeit betrachtet.

Bedingung für die Teilnahme am Wettbewerb

ist die Bezahlung eines Teilnahmebeitrags in Höhe von 100 Kronen an die Adresse des Organisators (ausländische Autoren bezahlen 5 EURO). Die Veranstalter sind für die Beschädigung oder Verlust der gesendeten Fotos nicht verantwortlich. Fotos, die in den vergangenen Jahren verschickt worden und älter als fünf Jahre sind, werden nicht bewertet. Mit der Einsendung der Fotos drückt ihr Autor seine Zustimmung mit den erwähnten Bedingungen aus.

Eine Fachjury entscheidet über die Verleihung von drei Preisen und Ehrenurkunden. Einen Sonderpreis bekommt der am besten bewertete Autor aus der Euroregion. Die bewerteten Autoren bekommen Sachpreise in der Gesamtsumme von rund 10.000 Kronen (ca. 300 Euro).

Die ausgezeichneten Fotos bleiben nach

Abstimmung mit dem Autor Eigentum von KONTAKT und können zur Propagation des Wettbewerbs ohne Anspruch des Autors auf ein Honorar benutzt werden.

Einsendeschluss der Wettbewerbsfotos:

31. August 2005

Ausstellung und Preisübergabe:

Oktober 2005

Rückgabe der Wettbewerbsfotos:

bis 15.12.2005

Adresse des Veranstalters:

Kontakt, sdruzeni fotografů Euroregionu Nisa
Dvorská 397/24, 460 05 Liberec
www.safir.wz.cz
www.sweb.cz/fomaklub.liberec
kontakt_foto_ern@seznam.cz
foto.jansa@tiscali.cz

RATHÄUSER IN DEN GEMEINDEN UND STÄDTEN DER EUROREGION

An dieselbe Adresse kann man bis Ende Juli die Fotos der Rathäuser der Gemeinden und

Städte der Euroregion im Format 20x30 cm schicken (ordentlich beschrieben – Name, Adresse, Entstehungsort des Fotos). Die Fotos werden in der polnischen Stadt

Kamienna Góra anlässlich des 100-jährigen Jubiläums des Rathausgebäudes, ggf. in anderen Städten der Euroregion ausgestellt.

ČERNOBÍLÁ FOTOGRAFIE – 2005

Sdružení fotografů Euroregionu Nisa Kontakt společně s Fotoklubem Safír v Turnově a Fomaklubem v Liberci vyhlašuje již III. ročník soutěže ČERNOBÍLÁ FOTOGRAFIE.

Soutěže se mohou zúčastnit fotografové

z celé ČR a ze všech částí Euroregionu.

Téma soutěže je volné. Je možno zaslat fotografie limitované minimálními rozměry 18x24 cm a to pouze černobílé, tónované a kolorované. Fotografie musí být na zadní straně označeny jménem autora, přesnou adresou a názvem snímku.

Každý autor může poslat max. 10 fotografií. Cykly se seriály do 5 ks se počítají za jednu práci. Podmínkou účasti je zaplacení vstupního poplatku 100,- Kč na adresu pořadatele (zahraníční autoři 5 EUR). Pořadatelé neodpovídají za poškození nebo ztrátu během přepravy. Fotografie zaslané v minulých ročnících a starší pěti let nebudou hodnoceny.

Zasláním fotografií do soutěže projevuje autor souhlas s vyhlášenými podmínkami.

Hodnocení a odměny:

Vyhodnocení soutěže provede odborná porota, která navrhne udělení tří cen a čestných uznání. Zvláštní cenu získá nejlépe hodnocený autor z Euroregionu.

Ocenění autoři obdrží věcné ceny v celkové hodnotě nejméně 10.000,- Kč Fotografie, které budou oceněny, zůstávají po dohodě s autorem majetkem Kontaktu a mohou být použity k propagaci soutěže bez nároku autora na honorář.

Uzávěrka přijímání soutěžních prací:

31. srpen 2005

Výstava a předání cen:

říjen 2005

Vrácení soutěžních snímků:

do 15.12. 2005

Adresa pořadatele:

Kontakt, sdružení fotografů Euroregionu Nisa
Dvorská 397/24, 460 05 Liberec

www.safir.wz.cz

www.sweb.cz/fomaklub.liberec

kontakt_foto_ern@seznam.cz

foto.jansa@tiscali.cz

RADNICE V OBCÍCH A MĚSTECH EUROREGIONU

Na stejnou adresu lze do konce července zasílat fotografie radnic obcí a měst Euroregionu, ve formátu 20x30 cm (řádně popsané – jméno, adresa, místo vzniku fotografie). Fotografie budou vystaveny v polské Kamené Hoře při příležitosti stého jubilea budovy radnice příp. i v jiných městech Euroregionu.

FOTOGRAFIA CZARNO-BIAŁA 2005

Związek Fotografów Euroregionu Nisa KONTAKT, Fotoklub Safír w Turnowie i Fomaklub w Libercu, ogłaszają trzecią już doroczną edycję konkursu FOTOGRAFIA CZARNO-BIAŁA. W konkursie mogą uczestniczyć fotograficy z całej Republiki Czeskiej oraz z wszystkich części Euroregionu.

Temat konkursu: DOWOLNY.

Na konkurs można przysłać fotografie o minimalnych wymiarach 18 x 24 cm, tylko czarno-białe, tonowane lub kolorowane.

Na odwrotnej stronie fotografii musi być podane nazwisko autora, jego dokładny adres i opis zdjęcia.

Každý autor může nadeslat maks. 10 fotografií. Cykle do 5 zdjęć będą traktowane jako jedna praca.

Warunkiem udziału w konkursie jest wpłata na adres organizatorów wpisowego w wysokości 100 koron (autorzy zagraniczni wpłacają 5). Organizator nie odpowiada za uszkodzenie lub utratę nadesłanych zdjęć. Fotografie, które były już nadesłane w ubiegłych latach

lub są starsze jak pięćoletnie nie będą oceniane. Poprzez nadesłanie zdjęć autor wyraża swoją akceptację dla podanych tu warunków. Oceny prac konkursowych dokona fachowe jury, które również zaproponuje przy udziale nie trzech nagród oraz dyplomów honorowych. Nagrodę specjalną otrzyma najwyżej oceniony autor z terenu Euroregionu. Autorzy, których prace będą oceniane otrzymają nagrody rzeczowe o wartości łącznej min. 10.000 koron/ok. 300 Euro.

Ocenione fotografie, w uzgodnieniu z autorami pozostają własnością KONTAKTU i mogą być wykorzystywane do propagowania konkursu, bez roszczeń honoraryjnych autora.

Zakończenie przyjmowania zdjęć konkursowych:

31 sierpień 2005 r.

Wystawa i wręczenie nagród:

październik 2005.

Zwrot zdjęć konkursowych: do 15.12.2005 r.

Adres Organizatora:

KONTAKT, sdružení fotografů Euroregionu Nisa, Dvorská 397/24, 460 05 Liberec

www.safir.wz.cz,

www.sweb.cz/fomaklub.liberec

kontakt_foto_ern@seznam.cz;

foto.jansa@tiscali.cz

RATUSZE W GMINACH I MIASTACH EUROREGIONU

Na ten sam adres można, do końca lipca nadsyłać zdjęcia – w formacie 20 x 30 cm – ratuszów z gmin i miast Euroregionu (opisane z podaniem: nazwiska, adresu oraz miejsca wykonania zdjęcia). Fotogramy będą ekspozowane w polskim mieście Kamienna Góra, z okazji jubileuszu 100 lat od powstania obecnego ratusza, a być może także w innych miastach Euroregionu.

**“www.bildungsmarkt-neisse.de“
ONLINE - BILDUNGSANGEBOTE IN
DER EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA
AUF EINEN KLICK**

Am 01.02.2005 ging das neue Bildungsportal in der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa www.bildungsmarkt-neisse.de online. Es wurde vom grenzüberschreitenden Bildungnetzwerk PONTES entwickelt.

PONTES (lat. Brücken) versteht sich als "Brückenbauer" zwischen den Bildungsanbietern und -nutzern in der Euroregion. Mit dem bildungsmarkt-neisse.de können Bildungsanbieter, wie z.B. Schulen, Weiterbildungsträger, Vereine, soziale und kulturelle Einrichtungen oder Kirchen der Euroregion ihre Angebote einer breiten Öffentlichkeit präsentieren. Bildungsinteressierte können dann

in den Rubriken "Schule", "Beruf" und "Freizeit/Ehrenamt" sowie über Suchfunktionen (z. B. Volltextsuche, Suche nach Ort, Zeit, Veranstalter etc.) nach aktuellen Bildungsangeboten recherchieren. Jedes Kursangebot ist ausführlich beschrieben, so dass der Nutzer sich umfassend informieren und vergleichen kann.

Das Portal ist für Bildungsanbieter wie auch für den Internetbesucher kostenlos nutzbar. Interessierte Bildungsanbieter können sich über das Portal anmelden, erhalten einen eigenen Login-Zugang und können damit ihre Angebote selbst einstellen.

Darüber hinaus stellt der bildungsmarkt-neisse.de auch eine kostenlose e-learning-Plattform zur Verfügung. Diese besitzt ein integriertes Autorentool, mit dem e-learning-

Module erstellt und im Unterricht genutzt werden können. Ab Mitte des Jahres werden außerdem ein Dozentenpool sowie verschiedene e-learning-Module verfügbar sein.

Im Frühjahr 2005 ist die Freischaltung des bildungsmarkt-neisse.de auch in polnischer und tschechischer Sprache geplant, so dass das Portal dann von allen Bürgern der Euroregion genutzt werden kann. Wir laden herzlich dazu ein!

Kontakt:

Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal

PONTES-Agentur (www.pontes-pontes.de)

St. Marienthal 10, 02899 Ostritz

Tel.: (0049) 35823 / 77-252

E-Mail: ibz-pontes@t-online.de bzw. info@bildungsmarkt-neisse.de

**“www.bildungsmarkt-neisse.de“
ONLINE – NABÍDKY VZDĚLÁVÁNÍ
V EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA
JEDNÍM KLIKNUTÍM**

01.02.2005 byl spuštěn nový vzdělávací portál v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa www.bildungsmarkt-neisse.de. Jeho autorem je přehraníční vzdělávací síť PONTES.

PONTES (lat. mosty) se považuje za "stavitele mostů" mezi poskytovateli a příjemci vzdělávání v Euroregionu. Díky bildungsmarkt-neisse.de mohou poskyvatelé vzdělávání jako např. školy, nositelé rozšiřujícího vzdělávání, spolky, sociální a kulturní instituce nebo církevní sdružení v Euroregionu prezentovat své nabídky široké veřejnosti. Zájemci o vzdělávání mohou poté hledat aktuální vzdělávací

nabídky v rubrikách "škola", "povolání" a "volný čas/občanské engagement" díky různým hledacím funkcím (např. hledání dle hesla, místa, termínu, organizátora atd.). Každý kurz v nabídce je podrobně popsán, takže se může uživatel dostatečně informovat a srovnávat.

Portál mohou užívat poskyvatelé vzdělávání i jeho návštěvníci zdarma. Poskyvatelé vzdělávání, kteří mají zájem, se mohou přes portál přihlásit, získají přístupové heslo a mohou své nabídky sami vyvěsit.

Mimoto poskytuje bildungsmarkt-neisse.de zdarma platformu pro e-learning. Ta zahrnuje jakýsi integrovaný nástroj pro autory, se kterým lze vytvářet e-learningové moduly a používat je ve výuce. Od poloviny roku budou

k dispozici také nabídky docentů a různých e-learningových modulů.

Na jaře 2005 se plánuje spuštění portálu bildungsmarkt-neisse.de i v polském a českém jazyce, takže bude moci být využíván všemi obyvateli Euroregionu.

Všichni jste srdečně zváni!

Kontakt:

Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal

PONTES-Agentur (www.pontes-pontes.de)

St. Marienthal 10, 02899 Ostritz

Tel.: (0049) 35823 / 77-252

E-Mail: ibz-pontes@t-online.de bzw. info@bildungsmarkt-neisse.de

**“www.bildungsmarkt-neisse.de“
ONLINE – OFERTY EDUKACYJNE W
EUROREGIONIE NEISSE-NISA-NYSA
ZA JEDNYM KLIKNIĘCIEM**

Z dnem 1.02.2005 r. w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa uruchomiony został nowy portal edukacyjny – www.bildungsmarkt-neisse.de. Został on zaprojektowany przez transgraniczną sieć edukacyjną PONTES.

PONTES (łac. "Mosty") należy rozumieć, jako "budowniczego mostów" pomiędzy oferentami edukacji w Euroregionie i korzystającymi z niej. Dzięki witrynie bildungsmarkt-neisse.de, oferenci usług edukacyjnych, jak np. szkoły, zakłady doskonalenia zawodowego, stowarzyszenia, placówki pracy kulturalnej i socjalnej czy kościoły Euroregionu – mogą swoje propozycje ofertowe zaprezentować szerokim kręgom społeczeństwa. Nato-

miast osoby zainteresowane edukacją szeroko rozumianą mogą badać aktualne oferty w rubrykach "Szkoła", "Zawód" i "Czas wolny/wolontariat" a także poprzez funkcje szukania (np. wyszukiwanie pełnego tekstu, szukana miejscowość, czas, organizator itd). Każda oferta kursu jest opisana w sposób wyczerpujący tak, że użytkownik uzyskuje obszerną informację i może dokonać porównań.

Portal jest dostępny nieodpłatnie, tak dla oferentów edukacji jak i użytkowników internetu. Zainteresowani oferenci edukacji mogą się zgłaszać za pośrednictwem portalu, otrzymują własny login dostępu i mogą już we własnym zakresie wprowadzać swoje oferty. Ponadto strona bildungsmarkt-neisse.de stawia do dyspozycji bezpłatną platformę "e-learning". Posiada ona zintegrowany zespół autorów, poprzez który tworzy moduły

e-learning i mogą być one używane w trakcie zajęć. Nadto, od połowy roku będzie do dyspozycji zespół wykładowców jak również różne dalsze moduły e-learning.

Wiosną 2005 r. planowane jest także udostępnienie strony bildungsmarkt-neisse.de

Także w językach polskim i czeskim, dzięki czemu portal będzie mógł być używany przez wszystkich obywateli Euroregionu. Zapraszamy jak najserdeczniej!

Kontakt:

Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal

PONTES-Agentur (www.pontes-pontes.de)

St. Marienthal 10, 02899 Ostritz

Tel.: (0049) 35823 / 77-252

E-Mail: ibz-pontes@t-online.de bzw. info@bildungsmarkt-neisse.de

DIE FERIEENREGION NEISSE-NISA-NYSA LÄDT ZUM URLAUB IM DREILÄNDERECK EIN

Durch die zentrale Lage im Herzen Europas sind Ausflüge und Urlaubsaufenthalte in den Ländern Deutschland-Polen-Tschechische Republik "gleichzeitig" mit einem relativ geringen Zeitaufwand möglich. Die Zusammenstellung ausgewählter touristischer Informationsstellen der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa in einem Folder und ihre Darstellung auf einer Übersichtskarte erleichtert die Ausflugs- und Urlaubsplanung. Mit der kürzlich erschienenen Touristischen Karte "Ferienregion Neisse-Nisa-Nysa" erhält man außerdem dazu eine attraktive Orientierungshilfe. Die dreisprachige Faltkarte gibt nicht nur einen Überblick über die touristischen Attraktionen der Region wie Schlösser, Burgen, Denkmäler und die hiesige Industriekultur, sondern auch viele Tipps für die aktive Erholung, z. B. Möglichkeiten zum Baden und Segeln, zum Radeln und Reiten und natürlich zum Wintersport. Außerdem enthält die Karte die Adressen der Campingplätze der Region.

Sowohl der Folder als auch die Touristische Karte wurden aus Mitteln des Kleinprojektfonds INTERREG III A gefördert. Die Materialien sind in der Geschäftsstelle der Marketing-Gesellschaft Oberlausitz-Niederschlesien mbH, Taucherstraße 23, 02625 Bautzen und teilweise in den touristischen Informationsstellen der Region erhältlich.

Weitere Informationen erhalten Sie unter www.oberlausitz.com.

PRÁZDNINOVÝ REGION NEISSE-NISA-NYSA ZVE NA DOVOLENOU DO OBLASTI TROJZEMÍ

Díky centrální poloze v srdci Evropy je možné zvládnout výlet a dovolenou v Německu, Polsku a České republice "současně" v relativně krátkém čase.

DURCH DIE FRÜHLINGSLANDSCHAFT IN DIE HÖLLE UND ZU DEN TEICHEN UM DIE GEMEINDE HOLANY

Unser Frühlingsausflug fängt am Bahnhof in Česká Lípa an. Von der nahen Wegeabteilung nimmt man den rot markierten Weg mit den Zielstationen Peklo (Die Hölle) und Zahrádky. Man geht an den Teichen von Dubice vorbei und begibt sich direkt zum Tor in die Hölle ... Wenn Sie in das Tal Peklo nicht bei Dunkelheit gehen, brauchen Sie keine Angst zu haben. Es erwarten Sie ein paar Kilometer

Seznam vybraných turistických informačních center Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa v jednom letáku a jejich vyznačení na přehledné mapě usnadňuje plánování výletů a dovolených. S nedávno vydanou turistickou mapou "Prázdninový region Neisse-Nisa-Nysa" tak kromě toho získáte atraktivní orientační pomůcku.

Trojazyčná skládací mapa neposkytuje pouze přehled o turistických atrakcích regionu jako jsou zámky, hrady, památky a zdejší průmyslo-

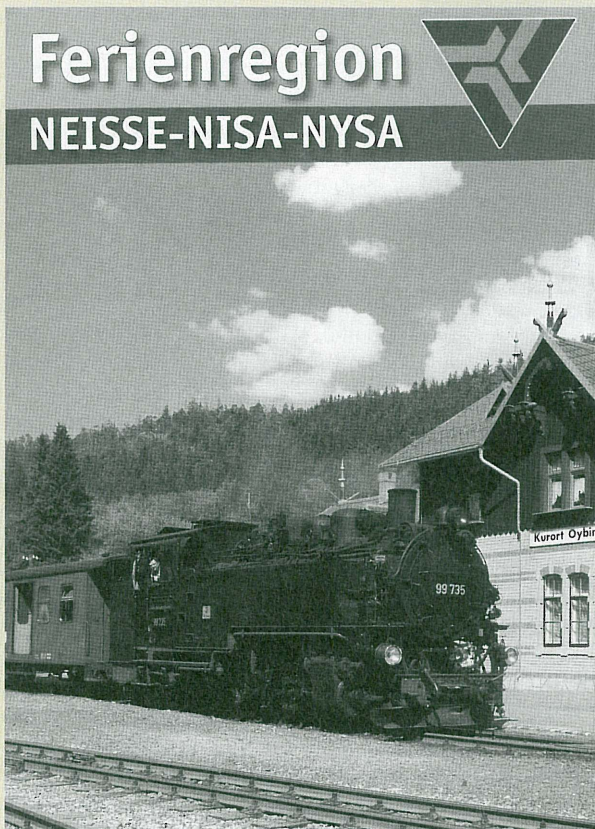
va sekretariátu Marketingové společnosti Horní Lužice-Dolní Slezsko mbH, Taucherstr. 23, 02625 Bautzen a částečně i v turistických informačních centrech regionu. Další informace získáte na www.oberlausitz.com (v němčině).

WAKACYJNY REGION NEISSE-NISA-NYSA ZAPRASZA NA "URLOP NA TRÓJZIEMIU"

Dzięki centralnemu położeniu w sercu Europy możliwe są wycieczki i pobyty urlopowe w Niemczech, Polsce i Republice Czeskiej – równocześnie i przy stosunkowo małym nakładzie czasu. Zestawienie w jednym folderze wybranych placówek informacji turystycznej Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa i ich przedstawienie na mapie przeglądowej ułatwia planowanie wycieczek i urlopu. Nadto, dzięki wydanej ostatnio mapie turystycznej "Wakacyjny Region Neisse-Nisa-Nysa" otrzymuje się do tego atrakcyjną pomoc w orientacji.

Trójjęzyczna, składana mapa daje nie tylko przegląd dot. atrakcji turystycznych regionu, jak pałace, zamki, pomniki czy tutejsza kultura przemysłowa, ale także liczne wskazówki na temat aktywnego wypoczynku, np. o możliwościach kąpienia się i żeglowania, na temat wycieczek rowerowych i konnych i oczywiście, dotyczące sportów zimowych. Mapa zawiera także adresy placów kempingowych w regionie. Tak folder jak i mapa turystyczna zostały dofinansowane ze środków funduszu małych projektów INTERREG III A. Materiały te można uzyskać w siedzibie Towarzystwa Marketing-Gesellschaft Oberlausitz-Niederschlesien mbH, (adres: Taucherstr. 23, 02625 Bautzen) i w części punktów informacji turystycznej regionu.

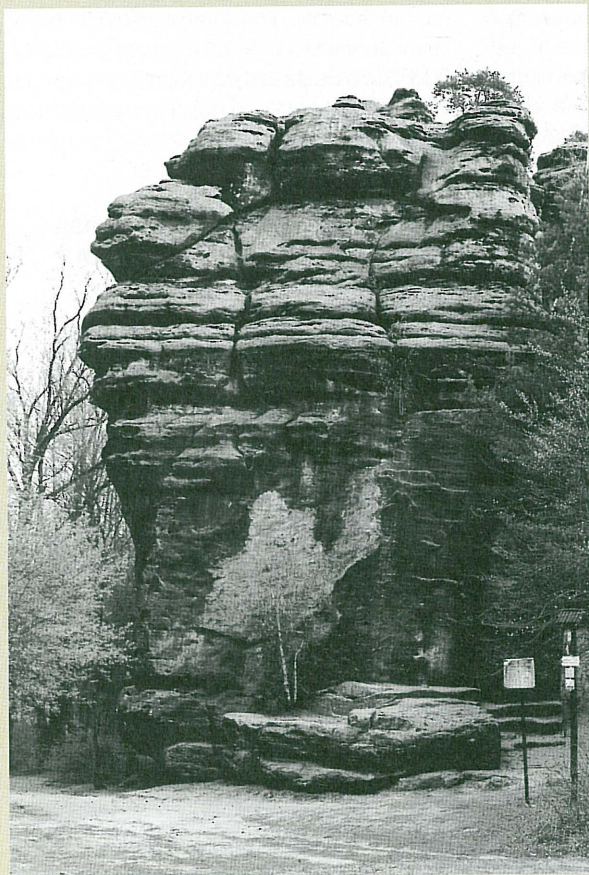
Dalsze informacje można znaleźć na stronie: www.oberlausitz.com.

vá kultura, ale také mnoho tipů pro aktivní rekreaci, např. možnosti koupání a plachtění, cyklistiky, jízdy na koni a samozřejmě i zimních sportů. Mimoto obsahuje mapa adresy kempů v regionu. Leták i turistická mapa byly podpořeny z prostředků Fondu malých projektů INTERREG III A. Materiály jsou k dostání

bequemem Weges durch das Tal des Baches Robečský, das von Sandsteinfelsen umgeben und mit Schneeglöckchen übersät ist. Es ist bereits 1967 zum Nationalen Naturchutzdenkmal erklärt worden. Es war jedoch Lieblingsort der Wanderer seit Ende des 19. Jhs. Aus der Hölle erreicht man den anmutigen Weiler Karba. Sie werden bestimmt die Häuser mit den Elementen der Volksarchitektur bewundern. Interessant ist, dass sich die Häuser in enger Nachbarschaft zu Sandsteinfelsen befinden, auf einigen Stellen wachsen sie

sogar aus ihnen heraus. Das Tal von Karba überbrückt ein Eisenbahnviadukt aus dem Jahre 1898, 209 m lang. Auf diesem Viadukt werden Sie mit dem Zug, der sich dann in einer Höhe von 24 m bewegt, zurückkehren. Von Karba ist es nur ein Katzensprung zum Schloss in der Gemeinde Zahrádky. Seine heutige Barock- und Empireform ist durch den Umbau des Renaissanceschlusses der Wartemberger entstanden. Im Jahre 1945 ist es dem Adelsgeschlecht der Liechtensteiner genommen worden und seit 1967 hat es der

posetém bledulkami, které bylo už v roce 1967 vyhlášeno Národní přírodní památkou. Oblíbeným místem výletníků bylo však již od konce 19. století. Z Pekla vyjdete v malebné osadě Karba. Jistě si všimnete chalup, na nichž se zachovaly prvky lidové architektury. Zajímavostí je, že chalupy jsou zde v těsném sousedství pískovcových skal, někde do nich přímo vrůstají. Údolí Karby překlenuje železniční viadukt z r. 1898, 209 m dlouhý. Po tomto viaduktu se budete vracet vlakem a tento vlak se pohybuje ve výšce 24 m. Z Karby už je to jen kousek k zámku v obci Zahrádka. Jeho dnešní barokní a empírová podoba vznikla přestavbou renesančního zámku Varternberků. V roce 1945 byl odebrán šlechtickému rodu Lichtenštejnů a od roku 1967 patřil Univerzitě Karlově. Nyní se opravuje po škodách způsobených požárem v lednu 2003. Ze Zahrádek, kde je

PRZEZ WIOSENNY PEJZAŻ DO PIEKŁA I KU STAWOM HOLAŃSKIM

Nasza wiosenna wycieczka ma początek na dworcu Česká Lípa. Na pobliskim rozwidleniu dróg wybieramy szlak z czerwonymi znakami z punktami docelowymi Peko (piekło) i Zahrádka. Idzie się wzdłuż stawów w Dubicach zmierzając wprost ku bramom piekła ... Jeśli do doliny Peko nie wkraczacie po ciemku, nie musicie się bać. Czeka was kilka kilometrów wygodnej drogi doliną potoku Robečský, ubogaconej piaskowcowymi skałkami i śnieżnymi dzwonekami. Już w 1967 r. została ona uznana za narodowy pomnik chronionej przyrody. Ale już od końca 19. stulecia było to ulubione miejsce wędrowców. Z piekła docieramy do uroczej wioski Karba. Z pewnością zachwyca was domki z elementami architektury ludowej. Ciekawe, że domki te sąsiadują bardzo blisko z piaskowcowymi skałkami, niekiedy wręcz wyrastając z nich. Dolinę Karba przekracza viadukt kolejowy z roku 1898, długi na 209 m. Na tym wiadukcie znajdziecie się w drodze powrotnej jadąc koleją poruszającą się tu na wysokości 24 m. Z Karby już tylko "koci skok" dzieli nas od zamku w gminie Zahrádka. Jego dzisiejszy, barokowy i empírowy kształt powstał w wyniku przebudowy renesansowego zamku Wartenbergów. W roku 1945 zabrano go szlacheckiemu rodowi Lichtensteinów a od 1967 r. należy do Uniwersytetu Karola. Teraz trwa jego sanacja po zniszczeniach w wyniku pożaru w styczniu 2003 r.

Z Zahradek, gdzie, czeka na was sporo możliwości odprężenia: w gospodzie U Dłabače (codziennie od godz. 15.00), w winiarni (od godz. 15.00) w piekarni U Tomáše (dni robocze, od godz. 7.00 do 15.30), albo w imbisie piekarni naprzeciwko (od godz. 10.00), wybiera się szlak z zielonymi znakami, poprzez przepiękną Aleję Wallensteina (książę Frydłantu był jednym z właścicieli zamku) do skalnej wieży Jiljov na trasie do Holan. Ostatni odcinek naszej trasy wycieczkowej jest oznakowany na czerwono

Karlsuniversität gehört. Nun wird es nach der Zerstörung durch einen Brand im Januar 2003 saniert. Aus Zahrádka, wo man mehrere Möglichkeiten zur Erfrischung hat – in der Gaststätte U Dłabače (täglich ab 15.00 Uhr), in der Weinstube (ab 15.00 Uhr), in der Bäckerei U. Tomáše (werktags von 7.00-15.30 Uhr), ggf. im Imbiss der Bäckerei gegenüber (ab 10.00 Uhr), nimmt man den grün markierten Weg durch die wunderschöne Wallensteinallee (der Herzog von Friedland war einer der Schlosseigentümer) zum Felsenturm Jiljov und auf der Straße nach Holany. Der letzte Abschnitt unserer Ausflugsstrecke ist rot markiert und führt durch das Gebiet der großen Teiche von Holany, die zur Erholung dienen, bis zum Bahnhof in Stvolínky. Von daher fährt man mit dem Zug, mit ca. 25 km in den Beinen, zurück nach Česká Lípa.

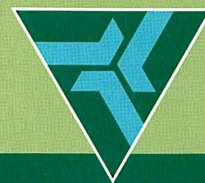
raci U Dłabače (každý den od 15.00 hod.), v nedaleké vinárně (od 15.00 hod.), v pekárně U Tomáše (ve všední dny od 7.00 hod. do 15.30 hod.), případně v kiosku naproti pekárně (od 10.00 hod.), se vydáme po zelené značce krásnou Valdštejnovou alejí (vévoda frýdantský byl jedním z majitelů zámku) ke skalní věži Jiljov a odtud po silničce do Holan. Poslední část naší výletní trasy vede po červené oblasti rozlehlých holanských rybníků, z nichž je většina využívána k rekreaci, až k nádraží do Stvolínek. Odtamtud se vrátíme s ca. 25 km v nohách vlakem do České Lípy.

JARNÍ PŘÍRODOU DO PEKLA A K HOLANSKÝM RYBNÍKŮM

Náš jarní výlet začíná na vlakovém nádraží v České Lípě. Od nedalekého rozcestníku se vydáme po červené značce s cílovými zastávkami Peko a Zahrádka. Mineme příměstské Dubické rybníky a míříme přímo k bráně do Pekla ... Pokud však do Pekelského údolí nevyrazíte za tmy, nemusíte se ničeho bát. Čeká Vás několik kilometrů po pohodlné stezce údolím Robečského potoka obklopeném pískovcovými skalami a

i wiedzie przez teren służących wypoczynkowi wielkich stawów w Holanach, aż do stacji w miejscowości Stvolínky. Stąd, mając w nogach ok. 25 kilometrów, wracamy do České Lípy.

SCHLESISCHE OBERLAUSITZ ERLEBEN

Die Ferienregion um den Stausee Quitzdorf und die Königshainer Berge im "Land an der Neiße" verzaubert mit ihrer landschaftlichen Vielfalt. Eine üppige Teichlandschaft, Heide- und Kiefernwälder im Norden, wechseln zu sanftem Hügelland im Süden.

Einer der schönsten Plätze Deutschlands ist in Niesky zu bewundern – der Zinzendorfplatz. Er gilt in seiner ländlich barocken Schlichtheit als einmalig.

Eine weitere Besonderheit sind die Musterhäuser und Werkssiedlungen der Firma Christoph & Unmack, die bis 1945 mit einem breiten Typenangebot von standardisierten, maschinell vorgefertigten Holzbauten weltweit bekannt waren.

Der Stausee Quitzdorf, der größte und östlichste See Sachsens, und die zahlreichen Teiche sind ein Paradies für Angler, Wassersport- und Naturfreunde.

Geradezu ideal ist die Landschaft für Wanderer und Radfahrer. Ein umfangreiches Netz gut ausgebauter Radwanderwege, u. a. der Froschradweg und der Neißeradweg, durchziehen die Region und bieten Radlern und Skatern beste Möglichkeiten. Zu den traditionellen Wandergebieten gehören das Niederspreer Teichgebiet, der Höhenzug der Hohen Dubrau, der Rotstein bei Sohland und die Königshainer Berge.

Die etwa 50 km² große Berglandschaft ist ein ausgedehntes, bewaldetes Granitgebiet. Ihre höchste Erhebung im südlichen Teil ist der Ahlberg (411 m) in den Kämpferbergen. Als Ausflugsziel am meisten besucht ist der nördliche Teil um den Hochstein (406 m). Vor über 200 Jahren begann dort der Granitabbau, er endete als die Königshainer Berge 1974 zum Landschaftsschutzgebiet erklärt wurden. Heute bieten sich dem Besucher romantische Motive durch den Kontrast der gelben schroffen Granitschluchten zu dem tiefblauen Wasser der Steinbrüche. 1992 wurde ein Lehrpfad errichtet und in der alten Schmiede des Steinbruchs ein Museum eingerichtet.

Mit der Eröffnung des ersten sächsischen Nordic Walking Parkes um den Stausee Quitzdorf und die Hohe Dubrau besteht eine weitere Möglichkeit, sich aktiv zu betätigen. Vier ausgewiesene Strecken mit unterschiedlichen Längen und Schwierigkeitsgraden werden Anfängern und Profi-Walkern gleichermaßen gerecht. Mehrere Startpunkte bieten neben der Übernachtungsmöglichkeit auch den Stockverleih, die Vermittlung von Grund- bzw. Aufbaulehrgängen und geführte Wanderungen für Gruppen an.

Die Übernachtungsmöglichkeiten an den Strecken reichen vom Hotel über die Pension und den Landgasthof bis zum Naturcampingplatz mit Bungalows oder Mietcaravans. Das FreizeitCamp Thräna ist nicht nur Übernachtungsmöglichkeit, sondern nach einem erlebnisreichen Tag der ideale Platz, um die Seele baumeln zu lassen. Egal, ob nach einem gemütlichen Abendbrot in der kleinen rustikalen Gaststätte oder einem Romantikkessen am Lagerfeuer, jeder Naturfreund wird die Ruhe und Gelassenheit am Platz genießen, fernab vom Straßenlärm, egal ob im eigenen Zelt, in einer der Radlerhütten oder im Mietcaravan, gut geruht in den nächsten Tag mit vielen neuen Erlebnissen – mitten in der Schlesischen Lausitz.

Ein besonderes Erlebnis – Campen zur Rotwildbrunft, wir laden herzlich ein.

Mehr Infos über:

Tourist-Information Niesky

Zinzendorfplatz 8, 02906 Niesky

Tel. 0 35 88/25 58-0, Fax 25 58 15

www.niesky.de, www.nol-kreis.de

www.fremdenverkehr-schlesische-lausitz.de, touristinfo@niesky.de

POZNAT SLEZSKOU HORNÍ LUŽICI

Prázdninový region okolo přehrady Quitzdorf a Königshainské pohoří v "krajině na Nise" okouzluje svou přírodní rozmanitostí. Krajinu rybníků, vřesoviště a bory na severu střídá mírná pahorkatina na jihu. Jedno z nejhezčích míst Německa je možné obdivovat v Niesky – náměstí Zinzendorfplatz. Je jedinečné svou venkovskou barokní jednoduchoostí. Další zajímavostí jsou vzorové domy a dílny firmy Christoph & Unmack, která byla do roku 1945 světoznámá širokou nabídkou standardizovaných, strojově prefabrikovaných dřevěných staveb. Přehrada Quitzdorf, největší a nejvýchodnější jezero Saska a četné rybníky jsou rájem rybářů, vodního sportu a přátel přírody. Přímo ideální je tato krajina pro pěší turisty a cyklisty. Krajinou vede rozsáhlá síť dobře vybudovaných cyklostezek, mj. Žabí cyklostezka a Cyklostezka Odra-Nisa, které nabízejí cyklistům a skaterům optimální možnosti. Tradičními oblastmi pro pěší turistiku jsou Dolnosprévska oblast rybníků, pohoří Vysoké Dubravy, Rotstein u Sohlandu a Königshainské hory.

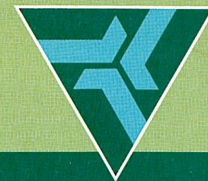
Asi 50 km² rozlehlá vrchovina je protáhlým, zalesněným granitovým územím. Jejím největším vrcholkem je v jižní části Ahlberg (411 m)

v horách Kämpferberge. Nejnavštěvovanějším výletním místem je severní část okolo Hochsteinu (406 m). Před více než 200 lety tu začala těžba žuly, která skončila teprve tehdy, když byly Königshainské hory v roce 1974 vyhlášeny chráněnou krajinnou oblastí. Dnes se návštěvníkům nabízejí romantické motivy díky kontrastu žlutých příkrých žulových propastí a tmavomodré vody v lomech. V roce 1992 tu byla zřízena naučná stezka a ve staré kovárně v lomu muzeum.

Otevřením prvního saského parku Nordic Walking okolo přehrady Quitzdorf a Vysoké Dubravy se tu nabízí další možnost pro aktivní odpočinek. Jsou tu vyznačené čtyři stezky různých délek a stupně obtížnosti pro začátečníky i profesionální walkery. Je tu několik startovacích míst, která poskytují nocleh, vypůjčení holí a zajišťují výuku pro začátečníky a pokročilé či výpravy s průvodcem pro skupiny.

Možnosti ubytování na cestách sahají

od hotelu přes penzión a venkovský hostinec až po kemp s bungalovy nebo nájemnými karavany. Kemp Thräna není jen nocležistým, ale také ideálním místem k uklidnění duše - lhostejno, zda po příjemné večeři v malé venkovské hospůdce nebo romantickým jídle u ohničku, každý přítel přírody tu najde ticho a klid. Daleko od hluku silnic bez ohledu na to, zda ve vlastním stanu, v jedné z chat pro cyklisty nebo v pronajatém karavanu, dobře odpočinutí vyrazíte do dalšího dne plného mnoha nových zážitků – uprostřed Slezské Lužice. Zvláštní zážitek – kempování v době říje, jste srdečně zváni.

Více informací:

Tourist-Information Niesky

Zinzendorfplatz 8, 02906 Niesky

Tel. 0 35 88/25 58-0, Fax 25 58 15

www.niesky.de, www.nol-kreis.de

www.fremdenverkehr-schlesische-lausitz.de, touristinfo@niesky.de

ZAKOSZTOWAĆ ŚLĄSKICH GÓRNYCH ŁUŻYC

Region urlopowy wokół jeziora zaporowego Quitzdorf i wzgórz Königsheiner Berge w "kraju nad Nysą" oczarowuje swoją krajobrazową różnorodnością. Bujny pejzaż jeziorny, wrzosowiska i lasy sosnowe na północy, zmieniają się w łagodne pagórki na południu. Jeden z najpiękniejszych placów w Niemczech można podziwiać w Niesky, to – Zinzendorfplatz. W swej wiejsko-barokowej skromności jest on niepowtarzalny.

Inną atrakcją są wzorcowe domki i osiedla zakładowe firmy Christoph & Unmack, która do 1945 r. znana była na całym świecie dzięki szerokiej ofercie typów standaryzowanych drewnianych domków z maszynowo produkowanych elementów.

Sztuczne jezioro Quitzdorf, największe, najdalej na wschód położone jezioro Saksonii, i liczne stawy to raj wędkowania, sportów wodnych i rowerzystów. Rozbudowana sieć dobrze urządzonych szlaków rowerowych, m.in. "ścieżka żabia" i "rowerowy szlak Nysy" przecinają region i oferują cyklistom i wrotkarzom najlepsze możliwości. Do tradycyjnych terenów

wędrówkowych należą kompleks stawów dolnej Sprewy, górny szlak Hohe Dubrau, czerwony kamień koło Sohlandu i wzgórz Königshain. Krajobraz pogórza liczący ok. 50 km² jest rozległym, zalesionym obszarem o granitowym podłożu. Jego najwyższe wzniesienie w południowej części to Ahlberg (411 m n.p.m.) w paśmie Kämpferberge. Najczęstszym celem wycieczek jest jego północna część wokół szczytu Hochstein (406 m n.p.m.). Przed ponad 200 laty rozpoczęła się tam eksploatacja granitu, zakończona w 1974 r., gdy Königsheiner Berge zostały uznane za obszar chronionego krajobrazu. Dziś turyście polecają się romantyczne motywy poprzez kontrast żółtych stromych granitowych jarów z ciemnoniebieską wodą kamieniołomów. W 1992 r. urządzono ścieżkę dydaktyczną a w dawnej kuźni kamieniołomu zorganizowano muzeum.

Wraz z otwarciem pierwszego saksońskiego parku "Nordic Walking" w rejonie sztucznego jeziora Quitzdorf i Hohe Dubrau powstaje kolejna możliwość aktywnego uczestnictwa. Cztery opisane trasy o różnej długości i skali trudności są w równej mierze odpowiednie zarówno dla początkujących jak i dla wytrawnych chodźarzy. Większa ilość punktów startu oferuje obok możliwości przenocowania także wypożyczenie łaski, korzystania z podstawowego szkolenia lub dla zaawansowanych oraz grupowe wycieczki z przewodnikiem.

Noclegi na trasach to wybór od hoteli poprzez pensjonaty i wiejskie gospody, po naturalne place kempingowe z domkami typu "bungalow" lub wynajętymi pojazdami typu "caravans". Obóz wakacyjny Thräna z kolei to nie tylko możliwość noclegu, lecz – po dniu pełnym, wrażeń – idealne miejsce, gdzie można także duszy dogodzić. Obojętne, czy po kameralnej kolacji w przytulnej rustykalnej gospodzie, czy po bardziej romantycznym posiłku przy ognisku, każdy miłośnik natury zechce na miejscu zasmakować ciszy i spokoju. Z dala od hałasu dróg, czy to we własnym namiocie, w którejś z chatek dla rowerzystów czy w wynajętym "karawanie", dobrze jest wypocząć na kolejny dzień dla wielu nowych wrażeń, w śląskich Łużycach. Atrakcją szczególną są wyprawy na rykowiska zwierzyny płowej. Zapraszamy serdecznie!

Więcej informacji za pośrednictwem :

Tourist-Information Niesky

Zinzendorfplatz 8, 02906 Niesky

Tel. 0 35 88/25 58-0, Fax 25 58 15

www.niesky.de, www.nol-kreis.de

www.fremdenverkehr-schlesische-lausitz.de, touristinfo@niesky.de

